

Budgettaire beslag regeling 3.12

Raming voor een regeling onder 3.12. Voorlopig budgettaire beslag à **650-700 miljoen euro** (totaal voor zowel Q1 als Q2), bij een regeling onder 3.12 die open staat voor zowel MKB als niet-MKB, met een omzetverliesdrempel à 30%, een vergoedingspercentage à 70% en een algemene cap van 10 miljoen euro (berekening o.b.v. uitputting NOW). Het stellen van aanvullende criteria zoals een omzetverlies van minimaal 30% over heel 2020 t.o.v. 2019, de regeling enkele toegankelijk maken voor het niet-MKB en/of de regeling enkele voor één kwartaal invoeren kan de kosten verder drukken.

Niet-MKB per kwartaal in regeling	400
Steun per grootbedrijf in regeling	€ 1.304.302
Steun per grootbedrijf na correctie TVL-steun	€ 704.302
Totale verwachte steun niet-MKB per kwartaal	€ 281.720.965
Totale verwachte steun niet-MKB Q1 + Q2	€ 563.441.929
Steun mkb onder 3.12 Q1+Q2 (a 20% van grootbedrijf)	€ 112.688.386
Totale verwachte steun Q1 + Q2	€ 676.130.315

Overzicht bestaande steun- en herstelmaatregelen verschillende groepen detailhandel

	Groot MKB/klein grootbedrijf	Middelgrootbedrijf	Grootbedrijf
Omvang winkelketen	25-50 filialen	50-100 filialen	100+ filialen
Aantal in NL	112 winkelketens	61 winkelketens	49 winkelketens
Voorbeelden	5.1.5	5.1.5	5.1.5
Kenmerken	Zijn regionaal of alleen in grote steden, vaak familiebedrijven, individueel faillissement beperkt of regionaal effect op winkelstraat, relatief beperkte online verkoop, relatief beperkt toegang tot marktfinanciering, wel redelijke onderhandelingspositie t.o.v. keten (bijv. 5.1.5 recentelijk huurverlaging van 50% gerealiseerd).	Voornamelijk vergelijkbaar met klein grootbedrijf, maar meer landelijke dekking en iets betere toegang tot marktfinanciering.	Zitten in vrijwel alle steden, bekende namen, individueel faillissement groot effect op winkelstraat, excellente onderhandelingspositie t.o.v. keten en goede toegang tot marktfinanciering. Grote verschillen binnen groep.
TVL	Komt aan cap, maar nog steeds redelijk geholpen	Beperkt geholpen	Niet of nauwelijks geholpen
Verruimde groeifaciliteit	Niet of nauwelijks geholpen	Beperkt geholpen	Beperkt geholpen
Individueel steunkader	Niet geschikt	Zeer beperkt geschikt	Kan oplossing zijn, maar is altijd last resort en publiciteit heeft hierbij afschrikwekkende werking.
NOW, GO-c, belasting-uitstel	Geschikt en gebruikt. GO-c: 5.1.5	Geschikt en gebruikt	Geschikt en gebruikt. NOW-1 (Q2 2020): 5.1.5

Disclaimer: dit is een zeer grove classificatie, ook binnen de groepen verschillen de bedrijven erg van elkaar. Zo zitten hier ook opticiens/drogisten bij die wel open zijn, bouwmarkten die recordwinsten hebben behaald in 2020 of bedrijven die grote online verkoopkanalen hebben (5.1.5). Daarnaast werken sommige ketens meer met franchises, bij de 5.1.5 bijv. ongeveer de helft, waardoor ze per winkelsteun krijgen en dus vanuit de TVL een stuk meer (voor NOW geen verschil). Tot slot, betreft dit het aantal winkelketens, dit is een groter aantal dan de hoeveelheid ondernemingen omdat sommigen samen in een holding zitten (bijv. 5.1.5).

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: voorbeeld van complexiteit in de uitvoering van 3.12 tbv min Blok
Datum: vrijdag 11 februari 2022 16:56:07

Ik voel gewoon de stress weer van vorig jaar toen ik dit traject deed....

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: maandag 31 mei 2021 17:28
Aan: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: Re: voorbeeld van complexiteit in de uitvoering van 3.12 tbv min Blok

Thanks! Dit is inderdaad een aardige waarmee MEZK ook van de complexiteit een voorbeeld kan geven!

@ [redacted] ik verwerk het morgenochtendvroeg in de lijn en stem het dan met je af.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 31 mei 2021 om 17:23 heeft [redacted] <[redacted]@rvo.nl> het volgende geschreven:

Het belangrijkste is: omdat we daarvoor niet kunnen aansluiten bij al gangbare verantwoordingen van ondernemers (zoals jaarrekeningen) kan een accountant dat alleen doen aan de hand van te ontwikkelen sterk gedetailleerd protocol. Het ontwikkelen van dat protocol is zeer complex en sterk gejuridificeerd omdat vaste kosten een weinig gedefinieerd en breed gegeven zijn waar beleidsmatig soms tegengestelde principes in van kracht kunnen zijn (denk aan de vaste lasten "huur" en het betalen van huur aan een interne vastgoed BV).

untant kan dat alleen doen aan de hand van een zeer gedetailleerd protocol

[redacted]

 Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL | Den Haag
 Postbus 93144 | 2509 AC | Den Haag

[redacted]

 [redacted]@rvo.nl

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: maandag 31 mei 2021 17:14
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Onderwerp: voorbeeld van complexiteit in de uitvoering van 3.12 tbv min Blok

Hi [redacted]

3.12. kwam net in de voorbereiding met minister aan de orde. We noemen complexiteit in de uitvoering. Ik heb net even de mails gescand naar een duidelijk

voorbeeld. Volgens mij is toch het meest evidente aspect dat:

De daadwerkelijk gemaakte vaste kosten per onderneming moeten worden aangetoond. En dat de controle daarop, ook met een accountantsverklaring, in de uitvoering enkele jaren in beslag kan nemen tot daadwerkelijke vaststelling kan worden overgegaan.

Heb jij eventueel een beter voorbeeld of formulering?

Groet,
5126

Van: [5.12.e] [5.12.e] [5.12.e]
Aan: [5.12.e]
Onderwerp: FW: 3.12
Datum: donderdag 17 februari 2022 09:16:24

Van: [5.12.e] [5.12.e] [5.12.e]
Verzonden: vrijdag 11 februari 2022 13:37
Aan: [5.12.e] [5.12.e] [5.12.e] <[5.12.e]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: 3.12

- Kabinet heeft eerder een regeling onder 3.12 verkend. Een van de redenen om het niet te doen was de complexiteit in de uitvoering. Bonnetjes.
- Met een afbakening op de horeca neemt die complexiteit niet af. Is een grote groep 7k.
- Daarnaast evenementensector en reissector ook zeer zwaar getroffen.
- Ook risico op aantrekkende werking vanuit TVL: ook beroep doen op 3.12
- Afbakening op horeca lastig in verband met de juridische procedures. In praktijk willen meer bedrijven gelieerd aan beroep doen op.
- Nb 30 juni einde steunkader.

Van: [5.12.e] [5.12.e] [5.12.e] <[5.12.e]@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 10 februari 2022 17:40
Aan: [5.12.e] [5.12.e] [5.12.e] <[5.12.e]@minezk.nl>
CC: [5.12.e] [5.12.e] [5.12.e] <[5.12.e]@minezk.nl> [5.12.e] [5.12.e] [5.12.e]
 <[5.12.e]@rvo.nl> [5.12.e] [5.12.e] <[5.12.e]@rvo.nl> [5.12.e]
 <[5.12.e]@rvo.nl> [5.12.e] [5.12.e] <[5.12.e]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: 3.12

Ha [5.12.e]

Zie hieronder in geel een wijziging en een aanvulling.

Groet,
[5.12.e]

• Niet openbaar - concept

•

Niet openbaar - concept

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 10 februari 2022 17:31
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: 3.12

Hi allen,

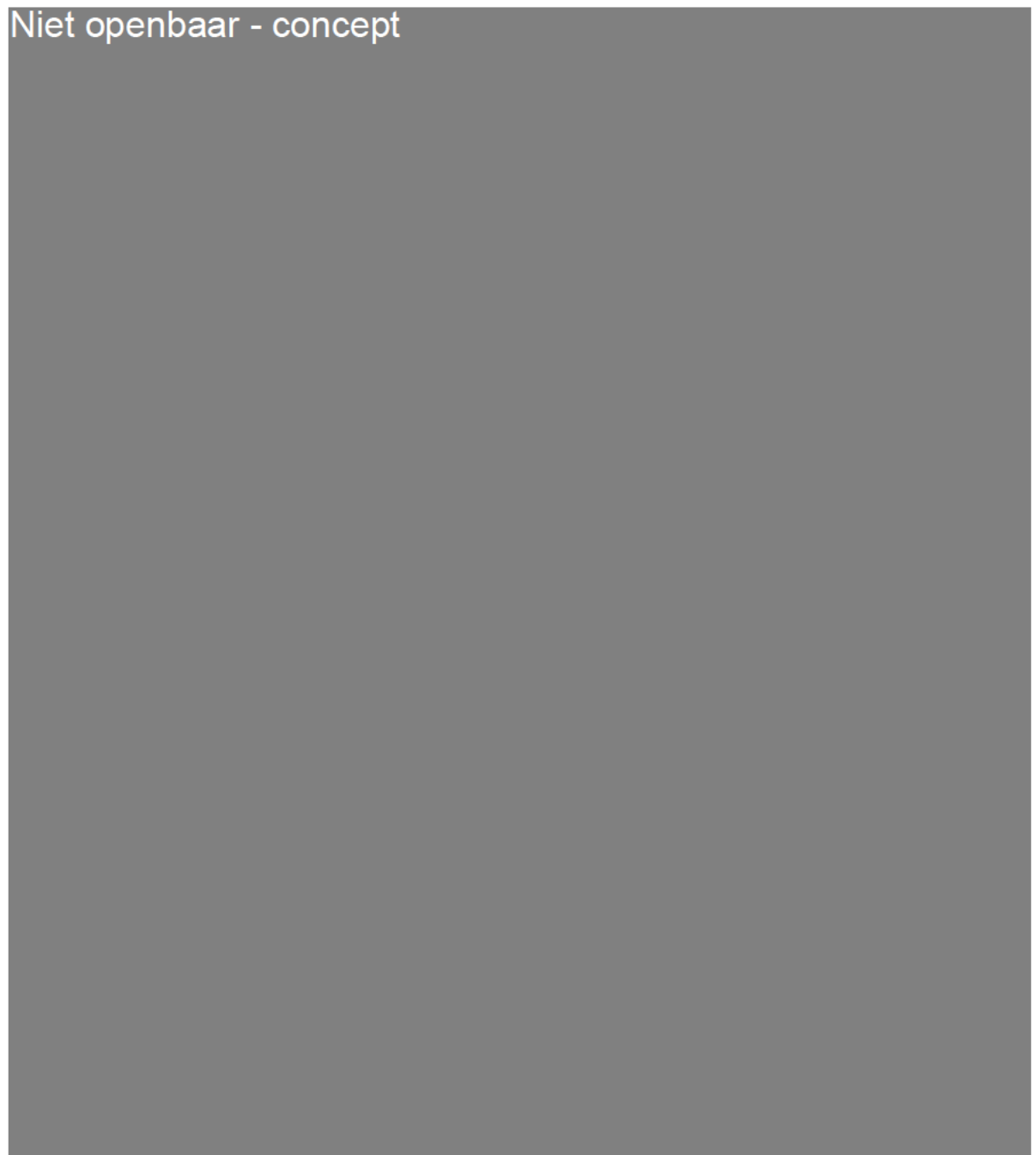
Zie hieronder wat argumenten op een rij. Als jullie nog aanvullingen hebben hoor ik het graag.

Groet,

[redacted]

Niet openbaar - concept

Niet openbaar - concept

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: [dl 17/2 einde dag] Concept beantwoording vragen EK D66/CDA
Datum: vrijdag 18 februari 2022 10:09:18
Bijlagen: [Beantwoording KV-EK_180222_TK.docx](#)

Allen,

Bijgevoegd de laatste versie van de beantwoording van de EK vragen, met enkele wijzigingen van [redacted] en [redacted] verwerkt.

Er staat nog 1 punt open: over de termijn die ondernemers van RVO krijgen om terug te betalen: in de Q&A stond hier een termijn van 5 jaar voor gegeven, maar in de voortgangsrapportage een termijn tot 24 maanden.

Kunnen jullie hier nog een laatste blik op werpen, voordat ik dit naar AEP verstuur?

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Verzonden: donderdag 17 februari 2022 15:54
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl> ([redacted])
 [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>;
 [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>;
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: [dl 17/2 einde dag] Concept beantwoording vragen EK D66/CDA

Dag [redacted]

Zie in de kantlijn mijn reactie, heb je hier zo voldoende aan?

[redacted] zie ook recente voortgangsrapportage, hier is een heel stuk opgenomen over terugbetalingen. Hieronder heb ik het even gekopieerd.

Maatwerk: bij terugbetalingen

Het komt voor dat het omzetverlies lager is dan dat bij de aanvraag van de TVL-subsidie werd verwacht. Dit betekent dat de ondernemer het verstrekte voorschot, deels of geheel moet terugbetalen. Hiervoor hanteert RVO zeer coulante terugbetalingsregelingen op maat. Hierbij wordt rekening zoveel mogelijk rekening gehouden met de draagkracht van de ondernemer. Een terugbetalingsregeling van variëren van enkele weken tot een periode van 24 maanden. Ondernemers waarderen de mogelijkheden die RVO hiermee biedt. Bij het voortduren van de crisis zien we ook dat ondernemers meer moeite hebben om een teveel aan steun terug te betalen. In dat geval neemt RVO tijdig contact op met de ondernemer om ruimere opties van terugbetaling te bespreken. Daarmee wil RVO voorkomen dat ondernemers in problematische schulden wegzakken en schenkt zoveel mogelijk aandacht aan de menselijke maat.

Enkele cijfers: 82% van de ondernemers ontvangt een nabetaling, aanvullend op het eerder verstrekte voorschot van 80%. 15% van de ondernemers moet het ontvangen voorschot, helemaal (10%) of deels (5%) terugbetalen. Voor 3% van de ondernemers geldt dat ze een deel van de subsidie moeten terug betalen, maar dat het terug te vorderen bedrag lager dan €500 is. Een terugvordering onder de €500,- int RVO niet.

Groeten, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 17 februari 2022 14:54
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: [dl 17/2 einde dag] Concept beantwoording vragen EK D66/CDA

Hoi allen,

Graag jullie aandacht nog voor een laatste check op deze KV voordat ze naar de kamer gaan. Lukt het jullie dit vandaag te doen? Anders geef ik aan dat het morgen wordt.

Er staat een punt open over wat er binnen de TVL wordt gedaan aan coulance rondom betalingsregelingen. @ [redacted], heb jij hier input voor?

Groet,

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 19:21
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: [dl 17/2 einde dag] Concept beantwoording vragen EK D66/CDA

Vanuit AEP kreeg ik alvast de volgende feedback:

Alvast een puntje vanuit mijn MT: bij vraag 6 mist de coulance bij terugbetaling van de TVL/RVO; zou dit TOP dit aan kunnen vullen?

Groet,

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 16 februari 2022 15:50
Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@rvo.nl>
Onderwerp: FW: [dl 17/2 einde dag] Concept beantwoording vragen EK D66/CDA

Hoi Allen,

Kunnen jullie hier morgen voor einde dag nog een blik op werpen, voordat ze de lijn in gaan?

Van: 5.12.e 5.12.e 5.12.e)
Aan:)
Onderwerp: besluitvorming 3.12
Datum: maandag 21 februari 2022 15:05:33
Bijlagen: [FW Ter akkoord DL 0850 Notitie Trojka 205 11u.msg](#)
[FW Graag jullie commentaar.msg](#)
[FW Acties nav nabespreking Vijfhoek.msg](#)
[FW voorbeeld van complexiteit in de uitvoering van 3.12 tbv min Blok.msg](#)
[FW Info over regeling winkelbedrijf voor MEZK.msg](#)

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: [Ter akkoord, DL 08:50] Notitie Trojka 20/5 11u
Datum: vrijdag 11 februari 2022 17:35:57
Bijlagen: [Notitie Trojka 20-5.docx](#)

En dit is de nota tbv het overleg tussen de bewindspersonen waar besloten is niet voor 3.12 te gaan.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 19 mei 2021 22:12
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: [Ter akkoord, DL 08:50] Notitie Trojka 20/5 11u

Dag 5.1.2.e

Naar aanleiding van het BWO vandaag over de interactie NOW/TVL, het groot(winkel)bedrijf en de cap in de TVL in Q2 is morgenochtend om 11u nog een vervolgoverleg tussen MEZK, MSZW en MFIN ingepland. Op basis van de conclusies en verzoeken uit het BWO van vandaag is hiervoor (onder enige tijdsdruk) bijgaande notitie voor opgesteld.

Aangezien het overleg morgenochtend om 11u als plaatsvindt, is het streven is om – tenzij er bij jullie of andere departementen nog grote bezwaren zijn - de bijgaande notitie morgenochtend om 9u voor te leggen bij de bewindspersonen. Het loopt allemaal helaas wat ongelukkig in de timing, maar hoor graag of jullie akkoord zijn met de bijgaande notitie.

Mocht iets nog vragen oproepen of nadere toelichting behoeven, hoor ik dat graag.

5.1.2.e Is morgenochtend 9u op tijd voor MEZK? Of denk je dat het nuttig is om deze avond nog een conceptnotitie toe te sturen, met de noot dat de finale notitie morgenochtend 9u volgt?

Hartelijke groet,

5.1.2.e

.....
Directie Algemene Economische Politiek
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73, B Zuid 2e etage
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M
E@minezk.nl

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 19 mei 2021 21:55
Aan: 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minfin.nl>;

5.1.2.e @minfin.nl>; 5.1.2.e @minszw.nl>
CC: 5.1.2.e @minszw.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>;
5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Notitie Trojka 20/5

Dag allen,

Met dank voor de aanzet vanuit 5.1.2.2 hierbij de notitie voor de trojka morgen, waarin ook het e.e.a. over de vormgeving voor de regeling onder 3.12, de bijhorende conceptpassages voor de Kamerbrief en de budgettaire tabel zijn toegevoegd.

Aangezien het overleg morgenochtend al om 11u plaatsvindt, stel ik voor dat tenzij er nog grote bezwaren zijn we deze versie morgenochtend om 9u voorleggen bij de bewindspersonen. Het is niet ideaal, maar hopelijk komen ze er dan nog aan toe het stuk voorafgaand aan het overleg te lezen.

Mochten er nog vragen zijn, hoor ik dat natuurlijk graag!

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Directie Algemene Economische Politiek

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73, B Zuid 2e etage

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

M

5.1.2.e

E

5.1.2.e

@minezk.nl

Van: 5.1.2.e
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Info over regeling winkelbedrijf voor MEZK
Datum: vrijdag 11 februari 2022 16:53:08
Bijlagen: [27.05.2021 Notitie grootbedrijf.docx](#)
[DOMUS-21117065-v1-19_04_2021 Factsheet grote detailhandel bedrijven \(003\)CK.DOCX](#)
[210623 verzoek meer info grootwinkelbedrijf.docx](#)
[210623 QAs grootwinkelbedrijf.docx](#)

En dit is ook een aardig setje

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 23 juni 2021 13:42
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>;
 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Info over regeling winkelbedrijf voor MEZK

Dank 5.1.2.e Dit is dat de hele set, met:

- Oplegger, incl passage uit Kamerbrief
- Recente notitie
- Factsheet
- QA's, incl QA over afwegingskader steun.

Zonder tegenbericht geef ik dit vanmiddag zo mee (MEZK vertrekt hier rond 16.00).

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 23 juni 2021 11:26
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted]
 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e [redacted] @minezk.nl>;
 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Info over regeling winkelbedrijf voor MEZK

Ha 5.1.2.e

Het bundelen van de meest relevante stukken in een overzichtelijk pakket kan dan inderdaad geen kwaad.

Bijgaand tref je in ieder geval:

- De meest recente nota die hierover richting MEZK is gegaan, en
- De laatste versie van de tabel/factsheet met de maatregelen. Eventueel kan de optie van het confectiemodel daar nog uit, aangezien dat uiteindelijk geen serieus overwogen optie meer was.

Voor wat betreft de Q&A's, zijn die van het debat volgens mij afdoende. Misschien nog wel handig om specifiek de Q&A met de vraag of we nog onnodige drempels bij maatwerksteun zien nog op te nemen. Daar geven we aan dat we bij maatwerksteun om goede redenen strenge criteria hanteren en we in principe aan die uitgangspunten vast blijven houden. Hierover heb ik ook nog doorgesproken met 5.1.2.e en ook hij zag weinig drempels bij maatwerksteun die

niet voortkomen uit de zorgvuldig gekozen uitgangspunten uit het Afwegingskader steun individuele bedrijven (en bijhorend concretiseringsdocument).

Laat maar weten als je verder nog iets nodig hebt!

Groeten,

5.1.2

Van: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: woensdag 23 juni 2021 10:51

Aan: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>; 5.1.2.e <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: Info over regeling winkelbedrijf voor MEZK

Hi 5.1.2.e

Net in dagstart gaf MEZK aan dat hij verwacht weer door grootwinkelbedrijf benaderd te gaan worden voor extra steun. We hebben hem natuurlijk in voorbereiding op debat al bijgepraat, maar kennelijk heeft hij het toch niet helemaal scherp.

Daarom wil ik een pakket voor hem maken met relevante stukken. Als ik het goed heb, is er eind april/begin mei een nota gegaan naar vorige MEZK. Bijgevoegd de laatste versie die ik kan vinden; maar ik denk dat er nog een latere versie is gegaan met uitkomsten.

Kortom, mijn voorstel is om voor MEZK pakketje te maken met:

- Eerder nota (graag jullie check of er nog een recentere versie is)
- Bijgevoegde tabel ([redacted] is dit de laatste versie?)
- QA's die zijn voorbereid voor debat (zie bijgevoegd de laatste versie: hebben jullie nog aanvullingen?)
- Deze korte samenvatting (die jullie al eerder hebben gezien):
"In overleg met sector zijn opties onderzocht, maar kabinet heeft ervoor gekozen geen aanvullende steun te geven, want:
 - Nieuwe subsidieregeling is complex en vergt veel van uitvoering.
 - Dergelijke regeling is kostbaar: kosten worden geschat op 350 miljoen per kwartaal
 - Dergelijke regeling is ongericht:
 - Deze steun komt ook terecht bij bedrijven die het niet nodig hebben (omdat ze bv in 2020 goed jaar hebben gedraaid) of die mogelijk alsnog failliet gaan.
 - Niet mogelijk om voldoende aanvullende voorwaarden te stellen om te voorkomen dat de steun onjuist wordt aangewend, zoals verbod op bonussen voor het bestuur. De kans bestaat dat de subsidie neerstrijkt bij vermogende aandeelhouders en vastgoedeigenaren."

Kunnen jullie voor 14.00 aanvullende stukken/updates sturen? Dan geef ik die mee en kijken we of MEZK daar voldoende aan heeft.

Dank!

5.1.2

Notitie steun grootbedrijf

Aanleiding

- Het grootwinkelbedrijf heeft vanaf begin van dit jaar gepleit voor aanvullende steun en hiervoor zelf een voorstel gedaan en deze nader verkent in technische gesprekken met EZK.
- Op 19 mei is besloten om geen nieuwe regeling voor het grootwinkelbedrijf op te zetten.
 - Een regeling ter tegemoetkoming van vaste lasten onder art. 3.12 is uitvoerbaar, maar nog steeds complex in de uitvoering en bovenal ongericht.
 - Voor MFIN was een harde eis dat een dergelijke regeling alleen doorgang zou mogen vinden als alle voorwaarden die ook bij maatwerksteun (verbod uitkering dividend, ontslagvergoeding RvB etc) worden gesteld ook bij een nieuwe regeling van toepassing zouden zijn. Dit is echter niet voor alle voorwaarden uitvoerbaar.
- T.b.v. verkenning van de problematiek is ook met individuele winkel bedrijven gesproken
- Voorliggende notitie schetst de voornaamste afwegingen bij een keuze voor:
 - a) maatwerkaanpak (staand beleid);
 - b) regeling onder 3.12 (uitvoerbaar maar ongericht); of
 - c) een schademaatregel onder art. 107(2)(b) VWEU (onuitvoerbaar en ongericht)
- Besluit: Alles overziend kiest het kabinet ervoor geen extra subsidieregeling voor het grootbedrijf in te voeren. Een nieuwe subsidieregeling is complex in de uitvoering en is erg ongericht. Daarnaast zijn niet alle aanvullende voorwaarden die gehanteerd worden bij maatwerksteun zoals een verbod op bonussen en ontslagvergoedingen voor het bestuur uitvoerbaar bij een generieke steunmaatregel. Om faillissementen van levensvatbare grote bedrijven te voorkomen blijft maatwerksteun de meest doelgerichte optie. Het kabinet zal daarom de komende periode bezien of er nog onnodige drempels voor maatwerksteun weggenomen kunnen worden en de beoordelingscapaciteit indien nodig kan worden uitgebreid.

Probleem

- In januari 2021 is besloten de TVL ook open te stellen voor het niet-mkb. Dit heeft geleid tot nieuwe dilemma's en vraagstukken.
- EZK voert regelmatig gesprekken met winkelketens, maar ook met andere grote bedrijven zoals de horeca-groothandels en de reisbranche.
- In deze gesprekken komt naar voren dat door het maximum subsidiebedrag van € 600.000 per kwartaal of € 1,8 mln. in totaal, de TVL voor veel grote bedrijven nog steeds ontoereikend is om de grote klappen op te vangen.
- Dit resulteert bijvoorbeeld bij grote ketens tot aanzienlijk minder steun per filiaal dan bij kleine bedrijven uit dezelfde sector (zie voorbeeld hieronder).

Voorbeelden ongelijke behandeling in TVL

Middelgrote winkelketen: 50 filialen

- Ontvangt in Q1 maximaal 900.000 euro.
- Is 18.000 euro per filiaal. Huidige TVL aanvraag is gemiddeld ca 13.000 euro

Grote winkelketens: 300 filialen

- Kan in Q1 maximaal 900.000 euro ontvangen
- Is 3.000 euro per filiaal. Is 10-20% van waar deze recht op zouden hebben zonder CAP

Grote bedrijven: bijv bedrijf 800 filialen,

Rreissector, horecagroothandels

- Vergoeding uit TVL is minimaal t.o.v. omzetverlies.

Omvang van probleem

- Hoewel er voor de grote winkelketens alweer iets meer mogelijk is qua bezoekersaantallen, zijn er ook grote bedrijven waar nog maar weinig kan zoals bij de grote horecaketens, bioscopen en de grote bedrijven uit de reisbranche.
- Daar komt bij dat de contactbeperkende maatregelen langer dan voorzien voortduren, veel grote ondernemingen lange tijd overheidswege gesloten zijn en een relatief klein deel van hun lasten vergoed zien worden.
- Het terug moeten vallen op maatwerksteun waarbij de kosten primair bij de onderneming en diens stakeholders zelf komen te liggen kan in dit licht als onrechtvaardig gezien worden.

- Ook wordt door zowel de Kamer als de sector het risico gezien dat de winkelstraat langdurig of zelfs permanent verschaalt en banen wegvallen wanneer grote ketens failliet gaan of zich gedwongen zien om filialen te sluiten.
- Hoewel wij deze analyse ambtelijk niet kunnen verifiëren, hebben zowel de Kamer als de brancheverenigingen meermaals gevraagd om op korte termijn met aanvullende maatregelen richting het niet-MKB en meer specifiek filiaalbedrijven te komen.

Dit neemt niet weg dat aanvullende steun wel enkele nadelen kent en in eerste instantie niet de meest doelmatige optie is voor het voorkomen van faillissementen van levensvatbare bedrijven:

- Aanvullende steun gaat ten koste van de prikkels bij private schuldeisers en aandeelhouders om een deel van het verlies te nemen. In de praktijk kan additionele steun bij vastgoedeigenaren neerstrijken.
- Grote bedrijven hebben (in vergelijking met MKB) betere toegang tot marktfinanciering en zijn door hun omvang en onderhandelingsmacht beter in staat om kosten te snijden.
- Het risico bestaat dat een groot terechtkomt bij bedrijven die niet het risico lopen om uit het straatbeeld te verdwijnen (grote deadweight-loss). Veelal is er niet een onmiddellijk liquiditeitsprobleem, faillissementen zijn tot dusver uitgebleven en de meest stringente maatregelen voor de detailhandel zijn reeds opgeheven.

Beleidsopties

Daar waar de doelstelling is om faillissementen van levensvatbare bedrijven te voorkomen ligt maatwerksteun (optie 1) het meest voor de hand.

Vanuit rechtvaardigheidsperspectief, het verkleinen van de ongelijke behandeling tussen MKB en niet-MKB en tegemoetkoming voor langdurige sluiting, ligt een compensatiemaatregel onder 3.12 (optie 2) meer voor de hand.

Optie 1. Maatwerksteun (doelgroep: levensvatbaar en maatschappelijk relevant grootbedrijf dat tegen faillissement aanloopt)

In aanvulling op de generieke maatregelen binnen het steun- en herstelpakket is het in bepaalde gevallen reeds mogelijk om als Rijk (als allerlaatste redmiddel) bij te springen. Overwogen kan worden de capaciteit uit te breiden en deze maatregel meer proactief aan te dragen als oplossing om faillissementen van in de kern gezonde grootbedrijven te voorkomen, mocht dit risico materialiseren.

Nadelen/risico's

Dit is in principe de meest gerichte maatregel, maar tegelijkertijd geen oplossing voor de ongelijke behandeling tussen MKB en niet-MKB:

- Maatwerksteun kent een beperkt steun-element en is door de ingrijpende gevolgen van maatwerk voor het bedrijf een weinig aantrekkelijke route voor aandeelhouders;
- Deze aanpak is afgebakend tot in de kern gezonde ondernemingen die door coronamaatregelen in de problemen zijn gekomen en die zonder steun onnodig failliet gaan. Het draagt dan ook niet bij aan de hulp voor bedrijven die het moeilijk hebben maar nog niet op omvallen staan.
- Daar komt bij dat de maatwerkaanpak, gezien de bewerkelijkheid per casus en benodigde specialistische kennis, momenteel voor slechts een beperkt aantal bedrijven uitvoerbaar is. Het is op voorhand moeilijk te voorspellen of een grote toename aan steunaanvragen opgevangen kan worden met een capaciteitsuitbreiding.

Optie 2. Compensatiemaatregel 3.12 Tijdelijk steunkader COVID-19 (doelgroep: (middel)grootbedrijf)

Zou gaan om rechtvaardigheid. Een dergelijke regeling kan grote bedrijven ondersteunen die niet failliet gaan, maar het wel zwaar hebben. Daarbij biedt het ruimte om rekening te houden met de mogelijkheden die grotere partijen hebben voor alternatieve bronnen van omzet, om kapitaal aan te trekken in de markt en om de pijn te verdelen in de keten en binnen het concern.

Een regeling onder artikel 3.12 zou bij een omzetverliesdrempel van tenminste 30% een tegemoetkoming van ten hoogste 70% in de feitelijke vaste lasten die nog niet gedekt worden in de TVL bieden, tot een maximum van € 10 mln. Een voorraadvergoeding is hierbij uitgesloten. Om de steun zo goed mogelijk te richten en rekenschap te geven van het onderscheid tussen mkb en grootbedrijf zal nog moeten worden bezien welke parameters en voorwaarden bovenop de minimale Europese vereisten gesteld zullen worden.

Met de bovenstaande parameters, waarin de volledige ruimte die de Europese Commissie biedt wordt benut, worden de kosten van een compensatieregeling onder 3.12 geschat op € 350 mln. per kwartaal (of 300 mln indien alleen toegankelijk voor niet-mkb). Afhankelijk van de uiteindelijk aanvullende en scherpere criteria en voorwaarden zullen de kosten lager uitvallen. Het ligt voor de hand om de regeling voor in ieder geval voor het eerste kwartaal en mogelijk ook het tweede kwartaal van 2021 te laten gelden omdat er toen (deels) een volledige lockdown was.

Nadelen/risico's

- Dit vermindert de prikkels bij eigenaren en schuldeisers om verlies te nemen. Kans bestaat daarmee dat een deel van de subsidie neerstrijkt bij vastgoedeigenaren en vermogende aandeelhouders.
- Doordat geen beoordeling plaatsvindt van levensvatbaarheid van een onderneming, is er een risico dat een onderneming uiteindelijk alsnog failliet gaat en de middelen alleen schuldeisers helpen (dit geldt overigens ook voor de huidige TVL).

- Duidelijk is ook dat dit niet voor alle grote bedrijven soelaas zal bieden. Niet alle winkelketens zullen bijvoorbeeld in het 1^e kwartaal aan de omzetverliesdrempel komen, omdat er ook gezonde onderdelen van het concern zijn die wel voldoende omzet hebben gemaakt. En ook het maximum van € 10 mln. zal door de grootste bedrijven snel bereikt worden.
- Bij afbakening enkel naar niet-mkb bedrijven kunnen mkb-bedrijven zich op hun beurt benadeeld kunnen voelen, omdat zij dan een cap hebben van 550.000 euro i.p.v. 10 mln. euro.

Optie 3. Schademaatregel onder art. 107 (doelgroep: (middel) grootbedrijf)

De detailhandel heeft een voorstel gedaan voor een schade-compensatieregeling onder 107(2)(b) VWEU waarbij zij vragen om vergoeding van de vaste lasten én een voorraadvergoeding voor de waarde-derving van de voorraad.

Er is geen beperking van de cap vereist en er kan tot 100% van de (aantoonbare) schade worden vergoed.

Bij de steunregelingen die tot nu toe ingezet zijn, is sprake van een tegemoetkoming/subsidie vanuit de overheid.

Het inzetten van een schademaatregel impliceert handelen van de overheid dat gecompenseerd moet worden.

Deze maatregel wordt om onderstaande redenen ten zeerste ontraden.

Nadelen/risico's

- Dit opent de deur naar rechtszaken van ondernemingen die vinden dat ook hun gemaakte kosten als schade dienen te worden aangemerkt en kan leiden tot een verschuiving van gebruik van de TVL naar de regeling onder art 107(2)(b) VWEU, met alle uitvoeringslasten van dien.
- Hoewel een budgettaire schatting momenteel lastig te geven is, zal dit aanzienlijk hoger liggen dan bij een "reguliere" compensatieregeling onder art. 3.12. Voorbeelden uit bijvoorbeeld Denemarken laten zien dat dit snel tot ruim boven een miljard euro kan oplopen.
- Dit vermindert de prikkels bij eigenaren en schuldeisers om verlies te nemen. Kans bestaat daarmee dat een deel van de subsidie neerstrijkt bij vastgoedeigenaren en vermogende aandeelhouders.
- En doordat geen beoordeling plaatsvindt van levensvatbaarheid van een onderneming, is er een risico dat een onderneming uiteindelijk alsnog failliet gaat en de middelen alleen schuldeisers helpen (dit geldt overigens ook voor de huidige TVL).
- Schadecompensatie van voorraadverliezen onuitvoerbaar. Schadecompensatie van vaste lasten zeer moeilijk uitvoerbaar en bijzonder tijdrovend.

Bijlage 2 Factsheet steun grote (detailhandel) bedrijven

	Maatwerk	Confectiemodel (maatwerk door banken óf overheid met groter steunelement)	Art 3.12 Compensatieregeling cap 10 mln	art. 107.2b Schaderegeling Geen cap	Geen extra maatregelen
Wat	- Garanties - (hybride) leningen, - kapitaal	- Garanties (als overheid zelf meer risico op ons nemen) - (hybride) leningen (zachte leningen tot max. 6 jaar), - Kapitaal (evt. in vorm gift tot 10mln onder 3.12) - Confectie als voorwaarde voor 3.12	- Gift: vergoeding vaste lasten tot 70%	- Gift: vergoeding vaste lasten van X% - Gift: voorraadvergoeding van X% van waardederving voorraad	TVL, NOW, uitstel belastingbetaling, bestaande krediet- en garantieregelingen zoals GO-C en recent verruimde groeifaciliteit
Primair motief	- Maatschappelijk belang (1) - Voorkomen omvallen levensvatbaar bedrijf	- Maatschappelijk belang (1) - Voorkomen omvallen <u>én verbeteren</u> positie levensvatbaar bedrijf	- Rechtvaardigheid: gelijke behandeling met mkb (2) - Voorkomen omvallen en verbeteren positie bedrijven (weliswaar tegen hoge kosten vanwege ongerichtheid van een generieke regeling)	- Rechtvaardigheid: gelijke behandeling & omzetverlies erkennen als schade (2)	Voldoende bestaande mogelijkheden om blijvende economische schade door omvallen gezonde bedrijven te voorkomen Additionele steun komt al snel primair ten goede aan vastgoed-eigenaren en andere crediteuren
Criteria (afbakening)	- In de kern gezond (evt. na herstructurering) - Maatschappelijk belang - Bail-in (3)	- Op lange termijn mogelijk gezond (evt. na herstructurering) <i>Optioneel:</i> - Bail-in (3) - Niet-MKB	- Omzetverlies: 30-50% in Q1 (en evt. Q2) 2021 t.o.v. 2019 <i>Optioneel:</i> - Omzetverlies à 30% in heel 2020 t.o.v. 2019 - Niet-MKB	- >10 vestigingen - Niet-MKB - Kosten inkoop goederen >40% vd totale kosten - Bedrijven verplicht gesloten gedurende lockdown - Vanwege precedentwerking sectorafbakening niet mogelijk - <i>Evt:</i> omzetverlies	n.v.t.
Hoe	- Overheid met externe adviseurs	- Publiek of privaat	- RVO	- RVO en/of extern	n.v.t.
Kosten	- Afhankelijk van ordegrootte problematiek	- Afhankelijk van ordegrootte problematiek	- +/-700 mln. voor de kwartalen Q1 én Q2	- Aanzienlijk meer dan compensatieregeling onder 3.12 vanwege afwezigheid cap en compensatie die verder strekt dan vaste lasten.	n.v.t.

Uitvoerbaarheid	- Alleen bij kleine aantallen uitvoerbaar <20 - Daarmee alleen reactief als bedrijf aanklopt.	- Zeer complex, afhankelijk van publieke of private uitvoering. - Uitgevoerd vanuit de overheid alleen bij kleine aantallen uitvoerbaar - Kan vele maanden duren	- Complex - Werkelijk gemaakte vaste lasten - Verrekening met TVL - Alleen mogelijk bij vooraf gedefinieerde vaste lasten	- Zeer complex - Werkelijk gemaakte vaste lasten. Vooraf definiëren vaste lasten niet mogelijk - Voorraad-vergoeding niet vast te stellen/verkeerde prikkels - Verrekening met TVL	n.v.t.
Voorwaarden (gedrag)	- Geen dividenden, inkoop eigen aandelen, bonussen, of ruime ontslagvergoedingen voor leden RvB. - Fiscale voorwaarden uit Kamerbrief van 19 juni jl (4) - Per geval wordt bekeken of aanvullende voorwaarden gesteld worden.	Mogelijkheden: - Geen dividenden, inkoop eigen aandelen, bonussen, of ruime ontslagvergoedingen voor leden RvB. - Fiscale voorwaarden uit Kamerbrief van 19 juni jl (4)	Mogelijkheden: - Geen dividenden, inkoop eigen aandelen, bonussen, of ruime ontslagvergoedingen voor leden RvB. - Fiscale voorwaarden uit Kamerbrief van 19 juni jl (4)	Mogelijkheden: - Geen dividenden, inkoop eigen aandelen, bonussen, of ruime ontslagvergoedingen voor leden RvB. - Fiscale voorwaarden uit Kamerbrief van 19 juni jl (4)	n.v.t.
Effectiviteit	- Last-resort oplossing met sterke prikkel om er zonder de overheid uit te komen. Enkel geschikt voor bedrijven met de beste toekomstperspectief. - Minimale kans overcompensatie	- Kleine kans overcompensatie	- Komt terecht bij bedrijven die het nodig hebben, maar ook bij bedrijven die niet levensvatbaar zijn of zelf voldoende middelen hebben - Grote kans op overcompensatie - Beperkt prikkel terugbrengen vaste lasten	- Komt terecht bij bedrijven die het nodig hebben, maar ook bij bedrijven die niet levensvatbaar zijn of zelf voldoende middelen hebben - Zeer grote kans op overcompensatie - Beperkt prikkel reduceren vaste lasten & waardeverlies voorraad	n.v.t.
Doelgroep	- Grootbedrijf	- Middelgroot- en grootbedrijf	- Klein grootbedrijf en middel-grootbedrijf: bedrijven die over gehele staatssteunperiode aan het maximum van 1.8mln van de TVL komt.	- Al het grootbedrijf	n.v.t.
Aantal bedrijven	- 10	- 200	- 400-450	- 400-450	n.v.t.

¹ Bijvoorbeeld voortbestaan individueel bedrijf/keten is van belang voor de winkelstraat, horeca-groothandel van belang voor bevoorrading vitale sectoren/horeca.

² Grote bedrijven in getroffen sectoren zijn al langere tijd gesloten of hebben te maken met ernstige beperkingen en ontvangen aanzienlijk minder steun per filiaal dan kleine bedrijven uit dezelfde sectoren. Dit kan worden opgevat als een concurrentienadeel. Tegelijkertijd hebben grotere bedrijven echter meer toegang tot de kapitaalmarkt, méér onderhandelingsmacht richting ketenpartners en meer mogelijkheden voor alternatieve bronnen van omzet. Volledige gelijke behandeling kan daarom ook gezien worden als onrechtvaardig.

³ De mogelijkheden om met de relevante stakeholders de problemen op te lossen moeten zijn uitgeput. Het gaat hierbij om: Verstrekters van eigen vermogen, vreemd vermogen en ketenpartners.

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/06/19/fiscale-voorwaarden-bij-individuele-steunverlening>

Budgettaire beslag regeling 3.12

Raming voor een regeling onder 3.12. Voorlopig budgettaire beslag à **650-700 miljoen euro** (totaal voor zowel Q1 als Q2), bij een regeling onder 3.12 die open staat voor zowel MKB als niet-MKB, met een omzetverliesdrempel à 30%, een vergoedingspercentage à 70% en een algemene cap van 10 miljoen euro (berekening o.b.v. uitputting NOW). Het stellen van aanvullende criteria zoals een omzetverlies van minimaal 30% over heel 2020 t.o.v. 2019, de regeling enkele toegankelijk maken voor het niet-MKB en/of de regeling enkele voor één kwartaal invoeren kan de kosten verder drukken.

Niet-MKB per kwartaal in regeling	400
Steun per grootbedrijf in regeling	€ 1.304.302
Steun per grootbedrijf na correctie TVL-steun	€ 704.302
Totale verwachte steun niet-MKB per kwartaal	€ 281.720.965
Totale verwachte steun niet-MKB Q1 + Q2	€ 563.441.929
Steun mkb onder 3.12 Q1+Q2 (a 20% van grootbedrijf)	€ 112.688.386
Totale verwachte steun Q1 + Q2	€ 676.130.315

Overzicht bestaande steun- en herstelmaatregelen verschillende groepen detailhandel

	Groot MKB/klein grootbedrijf	Middelgrootbedrijf	Grootbedrijf
Omvang winkelketen	25-50 filialen	50-100 filialen	100+ filialen
Aantal in NL	112 winkelketens	61 winkelketens	49 winkelketens
Voorbeelden	5.1.5	5.1.5	5.1.5
Kenmerken	Zijn regionaal of alleen in grote steden, vaak familiebedrijven, individueel faillissement beperkt of regionaal effect op winkelstraat, relatief beperkte online verkoop, relatief beperkt toegang tot marktfinanciering, wel redelijke onderhandelingspositie t.o.v. keten (bijv. Perry recentelijk huurverlaging van 50% gerealiseerd).	Voornamelijk vergelijkbaar met klein grootbedrijf, maar meer landelijke dekking en iets betere toegang tot marktfinanciering.	Zitten in vrijwel alle steden, bekende namen, individueel faillissement groot effect op winkelstraat, excellente onderhandelingspositie t.o.v. keten en goede toegang tot marktfinanciering. Grote verschillen binnen groep.
TVL	Komt aan cap, maar nog steeds redelijk geholpen	Beperkt geholpen	Niet of nauwelijks geholpen
Verruimde groeifaciliteit	Niet of nauwelijks geholpen	Beperkt geholpen	Beperkt geholpen
Individueel steunkader	Niet geschikt	Zeep beperkt geschikt	Kan oplossing zijn, maar is altijd last resort en publiciteit heeft hierbij afschrikwekkende werking.
NOW, GO-c, belasting-uitstel	Geschikt en gebruikt. GO-c: 5.1.5 mln)	Geschikt en gebruikt	Geschikt en gebruikt. NOW-1 (Q2 2020): 5.1.5

Disclaimer: dit is een zeer grove classificatie, ook binnen de groepen verschillen de bedrijven erg van elkaar. Zo zitten hier ook opticiens/drogisten bij die wel open zijn, bouwmarkten die recordwinsten hebben behaald in 2020 of bedrijven die grote online verkoopkanalen hebben (bijv. 5.1.5). Daarnaast werken sommige ketens meer met franchises, bij de 5.1.5 bijv. ongeveer de helft, waardoor ze per winkel steun krijgen en dus vanuit de TVL een stuk meer (voor NOW geen verschil). Tot slot, betreft dit het aantal winkelketens, dit is een groter aantal dan de hoeveelheid ondernemingen omdat sommigen samen in een holding zitten (bijv. de Groep:).

Hi

Vanochtend in dagstart vroeg je om meer informatie over grootwinkelbedrijf. Bijgevoegd vind je een eerdere nota met de onderzochte opties, een schematische weergave daarvan in een factsheet, de set QA's over grootwinkelbedrijf die je eerder hebt gekregen als debatvoorbereiding en de passage hierover in de Kamerbrief over het steunpakket in Q3.

Een korte samenvatting van wat er is besproken en onderzocht is, is:

- In overleg met sector zijn opties onderzocht, maar kabinet heeft ervoor gekozen geen aanvullende steun te geven, want:
- Nieuwe subsidieregeling is complex en vergt veel van uitvoering.
- Dergelijke regeling is kostbaar: kosten worden geschat op 350 miljoen per kwartaal
- Dergelijke regeling is ongericht:
 - o Deze steun komt ook terecht bij bedrijven die het niet nodig hebben (omdat ze bv in 2020 goed jaar hebben gedraaid) of die mogelijk alsnog failliet gaan.
 - o Niet mogelijk om voldoende aanvullende voorwaarden te stellen om te voorkomen dat de steun onjuist wordt aangewend, zoals verbod op bonussen voor het bestuur. De kans bestaat dat de subsidie neerstrijkt bij vermogende aandeelhouders en vastgoedeigenaren."

We horen graag of je hier voldoende aan hebt, of je behoefte hebt aan meer informatie of dat je hier nog een keer over wilt doorspreken.

Groet,

Passage uit Kamerbrief

3.3 Groot(winkel)bedrijven

In januari 2021 is besloten de TVL ook open te stellen voor het niet-mkb. De TVL was daarvoor gericht op het mkb, omdat grotere bedrijven doorgaans beter in staat zijn zelf financiering te regelen, ze schaalvoordelen kennen en over het algemeen een sterkere onderhandelingspositie hebben in de keten (om zo hun doorlopende vaste lasten te beperken). Maar door de maatregelen teert een deel van de grote en middelgrote bedrijven inmiddels al geruime tijd op hun buffers in. Toegang tot marktfinanciering is door een verslechterde solvabiliteitspositie voor een deel van deze bedrijven daardoor soms moeilijker. Daarom is in januari 2021 besloten de TVL op dit punt uit te breiden. Dit leidt echter tot nieuwe dilemma's.

Het maximum subsidiebedrag resulteert bij grote ketens tot minder steun per filiaal dan kleine bedrijven uit dezelfde sectoren per filiaal ontvangen als compensatie voor hun vaste lasten. Ook de Tweede Kamer vraagt hiervoor aandacht. Zo hebben de leden Stoffer en Van Haga in een motie¹ de regering verzocht de financiële steun voor filiaalbedrijven zo snel mogelijk te verruimen. Daarom is zoals onder meer aangegeven in de Kamerbrief op 12 maart jl.² nader bekeken in hoeverre aanvullende ondersteuning van de grote bedrijven (naast de bestaande steunmaatregelen als de NOW) nodig, wenselijk en haalbaar is.

Het is echter lastig om zicht te krijgen op de omvang van de daadwerkelijke problematiek. Er blijken grote verschillen tussen de bedrijven. Hoewel er nog altijd grote bedrijven zijn waar nog steeds weinig kan, is voor de meeste grote bedrijven, waaronder de winkelketens, al meer mogelijk. Hoewel het kabinet ziet dat de veerkracht van het Nederlandse bedrijfsleven groot is en een toename aan faillissementen uit lijkt te blijven, realiseert het kabinet zich dat de laatste lockdown een flinke tegenslag was.

Maatwerksteun

Om faillissementen bij maatschappelijk relevante levensvatbare bedrijven te voorkomen biedt het bestaande maatwerktraject voor steun, zoals toegelicht in Kamerbrieven van 1 mei 2020³ en 12 maart 2021,⁴ een gerichte en kostenefficiënte oplossing. Steun aan grote bedrijven vergt maatwerk en het afwegingskader biedt reeds de mogelijkheid om impact op het straatbeeld/winkelaanbod en werkgelegenheidseffecten mee te wegen bij eventuele steunverlening. Deze aanpak is afgebakend tot in de kern gezonde ondernemingen, die door coronamaatregelen in de problemen zijn gekomen en die zonder steun onnodig failliet gaan. Maatwerk is in principe een laatste redmiddel. Zo is het niet bedoeld voor bedrijven die het nu moeilijk hebben maar niet op omvallen staan. Ook wordt een maximale bijdrage van eigenaren, schuldeisers en andere stakeholders gevraagd, voordat bekeken wordt welke overheidsbijdrage nodig en mogelijk is. Deze voorwaarden zijn bewust gekozen zodat aanvullende maatwerksteun alleen in beeld komt als het echt nodig is om onnodige faillissementen te voorkomen en tegelijkertijd zeker te stellen dat ook andere stakeholders hier een bijdrage aan leveren.

Gegeven de bewerkelijkheid per casus en de benodigde specialistische kennis vraagt de behandeling van steunverzoeken veel capaciteit van de overheid. Als de aanvragen toenemen kan de capaciteit worden opgeschaald, al zijn de mogelijkheden hiertoe beperkt. Aangezien grootschalige

¹ Kamerstuk II 25295, nr. 1122

² Kamerstuk 35420, nr. AI

³ Kamerstuk 35420, nr. I

⁴ Kamerstuk 35420, nr. AI

faillissementen tot op heden zijn uitgebleven en de meest stringente maatregelen voor het grootwinkelbedrijf zijn opgeheven, lijkt de druk op de capaciteit op basis van de nu beschikbare informatie geen knelpunt te zijn. Het kabinet zal de komende tijd desondanks onderzoeken wat de mogelijkheden zijn in het geval dat de capaciteitsvraag onverhoopt toch aanzienlijk zou toenemen.

Aanvullend op de bestaande mogelijkheden heeft het kabinet gekeken naar de mogelijkheden om de grote bedrijven extra te ondersteunen op een wijze die zo gericht mogelijk is. Zodat de ondersteuning terechtkomt bij bedrijven die hard door de coronacrisis zijn getroffen en daarbij het risico lopen op faillissement op een manier die uitvoeringstechnisch (zowel voor de bedrijven als uitvoeringsorganisaties) haalbaar is. Daarnaast is het voor het kabinet van belang dat aanvullende steun voor het groot(winkel)bedrijf zoveel als mogelijk gepaard gaat met voorwaarden die ook bij maatwerksteun worden gehanteerd. Om te voorkomen dat steun wordt aangewend voor andere doelen dan het behoud van economische activiteiten en zoveel mogelijk werkgelegenheid.⁵

Het kabinet heeft twee opties onderzocht: (1) een schadecompensatiemaatregel onder *art. 107(2)b VWEU* en (2) een compensatiemaatregel onder artikel 3.12 van het Europees Steunkader. De voor- en nadelen van deze opties staan hieronder beschreven, gevolgd door de afweging die het kabinet maakt.⁶

Optie 1: schadecompensatiemaatregel onder art. 107(2)b VWEU

Een schadecompensatiemaatregel onder art. 107(2)b VWEU biedt naast een compensatie voor ongedekte vaste lasten ook ruimte voor vergoeding van voorraadschade, tot 100% van de geleden schade. Dit brengt grote risico's op overcompensatie met zich mee. De Europese Commissie schrijft daarom voor dat de geleden schade daadwerkelijk en aantoonbaar moet zijn. Het bepalen van daadwerkelijke schade is echter bijzonder lastig, fraudegevoelig en kan leiden tot verkeerde prikkels. Het meest duidelijk is dat bij voorraadschade: daar zijn allerlei keuzes die de schade kunnen beperken (zoals opslaan en later verkopen) of juist maximeren (tegen bodemprijzen afstaan aan een andere partij). Ook is de reële marktwaarde op een gegeven peildatum niet goed vast te stellen. Dit maakt een voorraadvergoeding feitelijk niet uitvoerbaar. Bovendien impliceert het inzetten van een schademaatregel handelen van de overheid dat gecompenseerd moet worden. Dit kent een aanzienlijke precedentwerking en opent de deur naar rechtszaken. Daarbij is deze optie zeer complex en tijdrovend in de uitvoering: het definiëren en vaststellen van "schade" onder deze regeling kan jaren duren. Met een dergelijke termijn zijn ondernemers niet geholpen. Hoewel een budgettaire schatting momenteel lastig te geven is, zal dit aanzienlijk hoger liggen dan bij een "reguliere" compensatieregeling onder art. 3.12. Een dergelijke regeling kan al snel tot ruim boven een miljard euro kan oplopen. Het kabinet ziet een maatregel onder 107(2)b VWEU derhalve bij voorbaat al als een onhaalbare en onwenselijke optie.

Optie 2: Compensatieregeling onder Europees Steunkader 3.12

Ook een aparte compensatieregeling voor ongedekte vaste lasten onder het Europees steunkader artikel 3.12 is verkend. Een dergelijke regeling kan grote bedrijven ondersteunen die niet failliet gaan, maar wel met significante omzetsderving te maken hebben. Een regeling onder artikel 3.12 kent als voorwaarden een omzetverliesdrempel van tenminste 30% en een tegemoetkoming van maximaal 70% in de feitelijke vaste lasten die nog niet gedekt worden in de TVL, tot een maximum van 10 miljoen euro. Een voorraadvergoeding is hierbij uitgesloten. Uitgaande van het benutten van de volledige ruimte die de Europese Commissie biedt, worden de kosten van een compensatieregeling

⁵ Kamerstuk 35420, nr. I

⁶ Hiermee voldoet het kabinet ook aan het verzoek van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat van 17 mei 2021 (kenmerk 201Z08179).

onder 3.12 geschat op 350 miljoen euro per kwartaal. Hoewel een regeling onder 3.12 minder complex is dan een regeling onder 107(2)b VWEU, is ook een regeling onder 3.12 complex en vergt deze veel van de uitvoering. Eventuele steun via zo'n regeling zou daarmee ook pas na de zomer kunnen worden uitbetaald.

Een regeling onder 3.12 is beperkt doeltreffend en niet doelmatig. Ook deze regeling is kostbaar en ongericht. Zo kunnen bedrijven die het niet direct nodig hebben (bijvoorbeeld bouwmarkten en tuincentra voor wie 2020 een goed jaar is geweest, maar in Q1 van 2021 de omzetrempel halen) ervoor in aanmerking komen. Ook vermindert deze regeling de prikkels bij eigenaren, verhuurders en schuldeisers om verlies te nemen. Daarnaast bestaat de kans dat een deel van de subsidie neerstrijkt bij vermogende aandeelhouders en vastgoedeigenaren. En doordat geen beoordeling plaatsvindt van levensvatbaarheid van een onderneming, is er een risico dat een onderneming uiteindelijk alsnog failliet gaat en de middelen alleen schuldeisers helpen. Duidelijk is ook dat dit niet voor alle grote bedrijven soelaas zal bieden. Niet alle winkelketens zullen bijvoorbeeld in het 1^e kwartaal aan de omzetverliesdrempel komen, omdat er ook gezonde onderdelen van het concern zijn die wel voldoende omzet hebben gemaakt. En ook het maximum van 10 miljoen euro zal door de heel grote bedrijven snel bereikt worden.

Alles overziend kiest het kabinet ervoor geen extra subsidieregeling voor het grootbedrijf in te voeren. Een nieuwe subsidieregeling is complex in de uitvoering en is erg ongericht. Daarnaast zijn niet alle aanvullende voorwaarden die gehanteerd worden bij maatwerksteun zoals een verbod op bonussen en ontslagvergoedingen voor het bestuur uitvoerbaar bij een generieke steunmaatregel. Om faillissementen van levensvatbare grote bedrijven te voorkomen blijft maatwerksteun de meest doelgerichte optie. Het kabinet zal daarom de komende periode bezien of er nog onnodige drempels voor maatwerksteun weggenomen kunnen worden en de beoordelingscapaciteit indien nodig kan worden uitgebreid.

Waarom geen aparte regeling (zoals art. 3.12) voor het grootbedrijf?

- Begin dit jaar heeft het kabinet besloten de TVL ook open te stellen voor grotere bedrijven, zodat zij naast een subsidie voor de loonkosten ook een tegemoetkoming kregen voor hun vaste lasten.
- Belangrijk verschil met mkb is dat grotere bedrijven over het algemeen meer mogelijkheden hebben om goed om te gaan met deze crisis:
- Zo hebben zij ruimere mogelijkheden voor financiering, aanpassen van het bedrijfsmodel en het spreiden van kosten binnen hun eigen concern en in de keten.
- Zeker op het vlak van financiering is ook overheidsondersteuning mogelijk.
- We realiseren ons dat de laatste lockdown een flinke tegenslag was, maar zien dat de veerkracht van het bedrijfsleven groot is. Hoewel er nog altijd grote bedrijven zijn waar nog steeds weinig kan, is voor de meeste grote bedrijven, waaronder de winkelketens, al meer mogelijk.
- Zoals de brief ook schetst, heeft het kabinet in aanvulling op de maatwerksteun voor individuele bedrijven twee regelingen onderzocht:
 - Schaderegeling onder artikel 107, zoals de sector graag wilt;
 - Compensatieregeling onder artikel 3.12 van het Tijdelijk Europees Staatssteunkader.
- Een regeling onder 107 is uitgesloten.
- Ook heeft het kabinet besloten niet tot een regeling onder 3.12 onder 3.12 over te gaan.

- Een dergelijke nieuwe subsidieregeling is complex en vergt veel van de uitvoering.
 - Zo moeten de daadwerkelijk gemaakte vaste kosten worden aangetoond. Controle daarop kan in de uitvoering enkele jaren in beslag nemen tot de subsidie kan worden vastgesteld.
- Daarnaast is deze regeling kostbaar en ongericht:
 - Deze regeling kost al snel 350 miljoen euro per kwartaal;
 - Bedrijven die het niet direct nodig hebben (zoals bouwmarkten en tuincentra die in 2020 een goed jaar hebben gehad) kunnen ervoor in aanmerking komen;
 - Het vermindert de prikkels bij eigenaren, verhuurders en schuldeisers om een deel van het verlies te nemen;
 - Doordat er geen beoordeling plaatsvindt van levensvatbaarheid van een onderneming, is er een risico dat een onderneming uiteindelijk alsnog failliet gaat en alleen schuldeisers geholpen worden;
 - Het is niet mogelijk om voldoende aanvullende voorwaarden te stellen die voorkomen dat steun onjuist wordt aangewend, zoals een verbod op bonussen voor het bestuur
 - Kans bestaat dat deel van de subsidie neerstrijkt bij vermogende aandeelhouders en vastgoedeigenaren.
- Kortom, we hebben dit zorgvuldig bekeken en hierover is ook veel overleg met betrokken partijen geweest.
- Alles overziend kiest het kabinet er daarom voor geen extra subsidieregeling voor het grootbedrijf in te voeren.

[Passief]

- Om faillissementen van maatschappelijk relevante én levensvatbare grote bedrijven te voorkomen is en blijft maatwerksteun mogelijk.
- Het kabinet zal de komende periode bezien of er nog onnodige drempels voor maatwerksteun weggenomen kunnen worden en capaciteit indien nodig kan worden uitgebreid.

Wat doet het kabinet wél voor het grootbedrijf?

- Begin dit jaar heeft het kabinet besloten de TVL ook open te stellen voor grotere bedrijven, zodat zij naast een subsidie voor de loonkosten ook een tegemoetkoming kregen voor hun vaste lasten.
- Daarnaast wordt cap voor Q2 verhoogd naar 1,2 miljoen. Dit zal enkele middelgrote bedrijven helpen.
- Belangrijk verschil met mkb is dat grotere bedrijven over het algemeen meer mogelijkheden hebben om goed om te gaan met deze crisis.
- Zo hebben zij ruimere mogelijkheden voor financiering, aanpassen van het bedrijfsmodel en het spreiden van kosten binnen hun eigen concern en in de keten.
- Daarnaast doet kabinet ook aantal dingen wel voor grootbedrijf:
 - Zij hebben toegang tot de NOW voor compensatie van loonkosten.
 - Er is overheidsondersteuning op vlak financiering, namelijk:
 - De GO-C biedt een hogere borgstelling van de overheid (80-90%) dan de reguliere GO (50%). Financiers kunnen hierdoor ruimer krediet verstrekken aan (in de kern gezonde) mkb-ondernemingen en grotere bedrijven die zijn getroffen door corona. Deze is verlengd tot 31 december 2021.
 - De Groeifaciliteit is verlengd tot medio 2023 en de maximale financiering die voor 1 onderneming onder garantie kan worden gebracht is verhoogd

van 25 naar 50 miljoen. De Groeifaciliteit beoogt investeringen van banken en participatiemaatschappijen in het risicodragend vermogen (achtergestelde leningen of aandelenkapitaal) van ondernemingen te stimuleren. Investeerders kunnen een garantie krijgen op ten hoogste 50% van hun geïnvesteerde kapitaal. Voor deze garantstelling betaalt de financier een kostendeekkende provisie aan de Nederlandse Staat.

- Daarnaast bestaat er het afwegingskader voor steun aan individuele bedrijven. Hiermee kunnen faillissementen van maatschappelijk relevante en levensvatbare grote bedrijven worden voorkomen.

Waarom voert u geen regeling in voor het grootbedrijf en sommige andere landen wel?

- Elk land heeft andere steunmaatregelen.
- Wij hebben in Nederland een ruimhartig steunpakket met naast de TVL voor de laste lasten ook de NOW voor de loonkosten.
- Ook hebben we voor grote bedrijven de GO-C en de voorgenomen aanpassing van de Groeifaciliteit.

De detailhandel heeft door gedwongen winkelsluiting forse verliezen geleden op voorraden. Waarom is een schaderegeling onder artikel 107 geen optie?

- Een regeling onder 107 is in aanleg fraudegevoelig, kan deuren openen naar rechtszaken en is zeer complex en tijdrovend in de uitvoering.
- Bovendien kan deze regeling tot ruim boven een miljard euro oplopen.
- Daarom vinden we een schaderegeling onder 107 een onhaalbare en onwenselijke optie.

Bij doorvragen:

- Een schadecompensatieregeling onder 107 moet de geleden schade aantoonbaar zijn.
De reden hiervoor is dat 107 zelfs volledige compensatie van de geleden schade mogelijk maakt.
- Er zijn dus grote risico's op overcompensatie en daarom is de Europese Commissie heel streng en worden stevige waarborgen gevraagd.
- Schattingen, modellen en aannames accepteert de Commissie niet. Het gaat om daadwerkelijke schade. Daadwerkelijk geleden schade is alleen heel moeilijk vast te stellen.

Waarom is een compensatie voor nertsenhouders en dierentuinen en eerder het OV onder 107 wel mogelijk en niet voor de retail met veel filialen?

- Dat is appels met peren vergelijken. In die gevallen zijn er namelijk hele specifieke redenen die een compensatieregeling onder 107 rechtvaardigen.

Waarom heeft het kabinet zo lang gestudeerd op een steun regeling voor het grootwinkelbedrijf?

- Voor meer inzicht in de specifieke problematiek heeft EZK intensief gesproken met brancheorganisaties van filiaalbedrijven en een aantal individuele winkelketens.
- Ook zijn van mogelijke varianten voor een maatregel de voor- en nadelen in kaart gebracht en is verkend wat haalbaar en wenselijk is.
- Een dergelijk proces vraagt om zorgvuldigheid en de nodige afstemming (interdepartementaal en met externe partijen), dat vraagt nu eenmaal tijd.

Redeneerlijn individuele steun aan bedrijven

- Door de uitbraak van het coronavirus is een recessie onvermijdelijk gebleken.
- Dit betekent dat veel bedrijven ondanks de genomen maatregelen in de problemen komen en er bedrijven om gaan vallen.
- Er zijn gevallen denkbaar waar een bedrijf van dusdanig groot belang is voor onze economie en maatschappij, dat de overheid in actie moet komen.
- Het gaat om bedrijven die:
 - Veel directe en indirecte banen leveren, waardoor het omvallen van het bedrijf grote regionale gevolgen heeft;
 - een cruciale positie innemen in een regionaal netwerk van bedrijven of over unieke en cruciale kennis en techniek beschikken waar de hele sector van afhankelijk is;
 - een omvangrijke bijdrage leveren aan maatschappelijke uitdagingen, zoals de energietransitie of gezondheid.
- Met steun aan individuele bedrijven willen we voorkomen dat gezonde ondernemingen die van vitaal publiek belang zijn door deze crisis onnodig omvallen en daarmee banen en kennis verloren gaan.
- Zoals aangekondigd in de Kamerbrief van 27 mei jl. wordt de komende periode gezien of er t.b.v. steun aan het grootbedrijf nog onnodige drempels voor maatwerksteun weggenomen kunnen worden en - mocht dat nodig blijken - capaciteit kan worden uitgebreid.

Wat gaat u doen om de drempel voor maatwerksteun te verlagen?

- Met steun aan individuele bedrijven willen we voorkomen dat levensvatbare ondernemingen die van een zeker maatschappelijk belang zijn door deze crisis onnodig omvallen en daarmee banen en kennis verloren gaan.
- Overheidssteun voor individuele bedrijven is in principe een laatste redmiddel.
- Daarom zijn hier doorgaans – bewust - strenge criteria en voorwaarden aan verbonden.
- Zo moet een bedrijf moet er zelf alles aan hebben gedaan om een faillissement te voorkomen: van iedere stakeholder wordt verwacht dat zij bijdragen aan de oplossing en meedelen in de risico's.
- Ook verwachten we bij overheidssteun een zekere wederkerigheid, zodat we niet alleen opdraaien voor de kosten als het slecht gaat, maar dat de belastingbetaler er ook van profiteert als goede tijden aanbreken.
- Deze uitgangspunten blijven onverkort van kracht.
- De komende periode zullen we verkennen of er onnodige drempels bestaan die verhinderen dat levensvatbare ondernemingen die van een zeker maatschappelijk belang zijn niet voor maatwerksteun in aanmerking komen.
- Het is nu te vroeg om vast te stellen of die er zijn, maar zullen uw Kamer hier nader over informeren.

Van: 5.12.e 5.12.e 5.12.e
Aan:
Onderwerp: FW: 3.12
Datum: vrijdag 11 maart 2022 13:07:44

Deze lijntjes hebben we, maar zien niet echt op deze middelgrote horeca-ketens. Maar dit is wel de lijn. De lijn over de politiek van kunnen we hier niet gebruiken.

1.1 Kan de 3.12 regeling voor grootbedrijf geïntroduceerd worden?

- Al eerder is een aparte compensatieregeling onder het Europees steunkader artikel 3.12 verkend. Een dergelijke regeling kan grote bedrijven ondersteunen die niet failliet gaan, maar wel met significante omzetsderving te maken hebben.
- Een regeling onder 3.12 is echter complex en vergt veel van de uitvoering. Zo moeten de daadwerkelijk gemaakte vaste kosten worden aangetoond. Controle daarop kan in de uitvoering enkele jaren in beslag nemen tot de subsidie kan worden vastgesteld.
- Ook vermindert deze regeling de prikkels bij eigenaren, verhuurders en schuldeisers om verlies te nemen. Daarnaast bestaat de kans dat een deel van de subsidie neerstrijkt bij vermogende aandeelhouders en vastgoedeigenaren.
- Daarbij zijn grotere bedrijven doorgaans beter in staat zelf financiering te regelen, kennen ze schaalvoordelen en hebben over het algemeen een sterkere onderhandelingspositie hebben in de keten om doorlopende vaste lasten te beperken.
- Tot slot, gebeurt er ook het nodige voor het grootbedrijf:
 - Het grootbedrijf kan gebruik maken van de NOW
 - De TVL is opengesteld voor grote bedrijven (vanaf TVL Q1 2021) en is het EU steunplafond reeds verhoogd naar 2.3 mln.
- Een extra regeling voor het grootbedrijf onder 3.12 is daarom niet voor gekozen.
- Kabinet heeft eerder een regeling onder 3.12 verkend. Een van de redenen om het niet te doen was de complexiteit in de uitvoering. Bonnetjes.

- Met een afbakening op de horeca neemt die complexiteit niet af. Is een grote groep 7k.
- Daarnaast evenementensector en reissector ook zeer zwaar getroffen.
- Ook risico op aantrekkende werking vanuit TVL: ook beroep doen op 3.12
- Afbakening op horeca lastig in verband met de juridische procedures. In praktijk willen meer bedrijven gelieerd aan beroep doen op.
- Nb 30 juni einde steunkader.

- Een regeling onder 3.12 is complex en vergt veel van de uitvoering. Zo moeten de daadwerkelijk gemaakte vaste kosten worden aangetoond. Controle daarop kan in de uitvoering enkele jaren in beslag nemen tot de subsidie kan worden vastgesteld.
- Zo'n regeling beperken tot de horeca stuit op bezwaren in de uitvoering vanwege de vele juridische procedures die het gevolg zijn. Specifieke sectoren zijn niet goed af te bakenen (denk aan verschillende segmenten binnen horeca, keteneffecten). Hierdoor zullen er in de praktijk veel meer sectoren en bedrijven een beroep doen op de regeling en een afwijzing aanvechten bij de rechter. Denk bijvoorbeeld aan de grote toeleveranciers van in dit geval de horecabedrijven.
- Daarbij moet ook benoemd worden dat de covid-maatregelen ook voor grote bedrijven in de reissector en evenementen zwaar zijn geweest en lang hebben geduurd. Zo'n afbakening op alleen de horeca is daarom niet gerechtvaardigd.
- Vorig jaar was het voor het kabinet ook een overweging dat zo'n omvangrijke regeling de prikkels ontnemt bij eigenaren, verhuurders en schuldeisers om verlies te nemen. Daarnaast bestaat het risico dat een deel van de subsidie neerstrijkt bij vermogende aandeelhouders en vastgoedeigenaren.
- Uitgangspunt is dat grotere bedrijven doorgaans beter in staat zijn zelf financiering te regelen, zijn er schaalvoordelen en is er vaak een sterkere onderhandelingspositie in de keten om doorlopende vaste lasten te beperken.
- Het steunkader loopt af op 30 juni 2022. Dat betekent dat een

dergelijke regeling nu niet meer haalbaar is.

NB: de argumenten hiervoor zien dan vooral op de vraag waarom niet eerder voor een regeling onder 3.12 is gekozen.

Van: [redacted]@minezk.nl>

Verzonden: donderdag 10 februari 2022 17:31

Aan: [redacted]@minezk.nl>; [redacted]

[redacted]@rvo.nl>; [redacted]

[redacted]@rvo.nl>; [redacted]

Onderwerp: 3.12

Hi allen,

Zie hieronder wat argumenten op een rij. Als jullie nog aanvullingen hebben hoor ik het graag.

Groet,

[redacted]

- Een regeling onder 3.12 is complex en vergt veel van de uitvoering. Zo moeten de daadwerkelijk gemaakte vaste kosten worden aangetoond. Controle daarop kan in de uitvoering enkele jaren in beslag nemen tot de subsidie kan worden vastgesteld.
- Zo'n regeling beperken tot de horeca stuit op juridische bezwaren. De uitspraken van het CBB hebben duidelijk gemaakt dat specifieke steun niet goed af te bakenen is en er in de praktijk veel meer sectoren en bedrijven een beroep op willen en zullen doen. Denk bijvoorbeeld aan de grote toeleveranciers van in dit geval de horecabedrijven.
- Daarbij moet ook benoemd worden dat de covid-maatregelen ook voor grote bedrijven in de reissector en evenementen zwaar zijn geweest en lang hebben geduurd. Zo'n afbakening op alleen de horeca is daarom niet gerechtvaardigd.
- Vorig jaar was het voor het kabinet ook een overweging dat zo'n omvangrijke regeling de prikkels ontnemt bij eigenaren, verhuurders en schuldeisers om verlies te nemen. Daarnaast bestaat het risico dat een deel van de subsidie neerstrijkt bij

vermogende aandeelhouders en vastgoedeigenaren.

- Uitgangspunt is dat grotere bedrijven doorgaans beter in staat zijn zelf financiering te regelen, zijn er schaalvoordelen en is er vaak een sterkere onderhandelingspositie in de keten om doorlopende vaste lasten te beperken.

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken
Datum: woensdag 23 maart 2022 12:39:08

Dag [REDACTED] en [REDACTED]

Zoals net ook al telefonisch met [REDACTED] besproken leg ik hierbij een kamervraag aan jullie voor. Betreft ondernemers die, als gevolg van hoe er moet groepsverbondenheid wordt omgegaan binnen de TVL, geen of weinig aanspraak maken op TVL-vergoeding. Voor [REDACTED] het gaat dan om ondernemers die gezien worden als een onderdeel van een groep (volgens Europese regelgeving) en daardoor enkel als groep aanspraak kunnen maken op TVL. Er is best wat politieke aandacht voor ondernemers van wie de sterke groepsverbondenheid betwist kan worden (zoals franchisenemers), terwijl ze wel enkel als groep een aanvraag kunnen doen. Tot dusver is de lijn altijd geweest dat we deze ondernemers niet (extra) kunnen ondersteunen.

De vraag die nu binnenkomt is of we deze ondernemers via artikel 3.12 van het Europees Steunkader niet kunnen ondersteunen: "Kunnen de vaste lasten van deze ondernemers op een andere manier worden gecompenseerd, zoals door gebruik te maken van het hogere plafond voor niet-gedekte vaste kosten (12 miljoen euro)?"

Vraag aan jullie is: is dit juridisch gezien mogelijk? En: valt 3.12 onder het deel van het steunkader dat afloopt na 30 juni 2022?

Eén van mijn belangrijkste kanttekeningen bij dit idee zijn in ieder geval (los van verdere beleidsmatige onwenselijkheid):

- Als je dit al zou kunnen doen, moet je binnen de groep ondernemingen die door de groepsbepaling geen/minder aanspraak maakt op TVL, onderscheid maken tussen ondernemingen die 'terecht' of 'onterecht' door de bepaling steun mislopen. Dat lijkt me een lastig verhaal. Of je maakt dit onderscheid niet, en laat gewoon elke onderneming die geen/minder steun krijgt door de groepsbepaling in aanmerking komen voor 3.12. Dat lijkt me heel ondoelmatig (daarmee ondermijn je ook waar de groepsbepaling voor bedoeld is).

Dank alvast!

Groet,

[REDACTED]

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T: [REDACTED]

E: [REDACTED]@minezk.nl

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: 3.12 FW: Acties nav nabespreking Vijfhoek
Datum: vrijdag 25 maart 2022 09:44:06
Bijlagen: [18052021 EZK notitie grootbedrijf v2 tracks.docx](#)

Ter info

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 11 februari 2022 17:03
Aan: [REDACTED]@minezk.nl>
Onderwerp: FW: Acties nav nabespreking Vijfhoek

Deze is ook interessant. Zie geel en revisie in de nota.

Van: [REDACTED]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 18 mei 2021 18:23
Aan: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]@minezk.nl>
CC: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Acties nav nabespreking Vijfhoek

Hi allen,

Op verzoek van MEZK nog drie aanpassingen in de nota na overleg met [REDACTED] (zie de geelgearceerde tracks):

1. Voorkeur van EZK uit aanleiding gehaald en gewijzigd in dat politieke context/dilemma's worden geschetst.
2. Namen van bedrijven uit het kader gehaald.
3. Voorstel van EZK ingevoegd te werken voor de parameters (30% drempel, 70% vergoeding, alleen Q1 en voorwaarden rond bonussen).

@ [REDACTED], mis ik nog iets zo?

@ [REDACTED] kan jij deze aanvullingen aanpassen in de goede versie en definitieve schone versie delen?

Als dit zo verwerkt kan worden, hoeft notitie niet nog een keer langs MEZK en kan 'ie naar de aanwezigen morgen.

Dank!

Groet,

Van: [REDACTED]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 18 mei 2021 16:09
Aan: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]@minezk.nl>
CC: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Acties nav nabespreking Vijfhoek

Hi

Volgens mij alle punten meegenomen zo. Zie nog paar redactionele wijzigingen.

Groet,

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 18 mei 2021 15:57

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted]

[redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted]

[redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Acties nav nabespreking Vijfhoek

Dag [redacted] e.a.,

Bijgaand een aanzet voor wijzigingen op basis van het gesprek met MEZK en [redacted]. Ik hoor graag of jullie je in deze aanpassingen kunnen vinden.

Groeten,

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 18 mei 2021 15:17

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted]

[redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted]

[redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Acties nav nabespreking Vijfhoek

Collega's

Net gesproken met MEZK en [redacted]. Verzoek is om de onderstaande zaken in de notitie steviger neer te zetten. Net met [redacted] al even doorgesproken hoe te verwerken. Eventueel nog even schakelen met [redacted]

- Nadrukkelijker voorkeursoptie 3.12 weergeven, dat is inzet MEZK, nu nog te veel redenerend naar nee.
- Politieke context meer benadrukken: kamer heeft meerdere keren gevraagd om een maatregel voor het grootwinkelbedrijf.
- In probleemanalyse benoemen risico dat filialen moeten sluiten, uit winkelstraten verdwijnen en banen wegvallen (nb. is niet per se onze analyse, maar wel beeldvorming in de TK)
- Niet alleen aanleiding rechtvaardigheid t.o.v. MKB, maar ook nadrukkelijk benoemen dat de crisis nu wel heel lang duurt en dat de grote winkelketens van overheidswege dicht zitten. Dan ook nog eens maatwerk met bail-in constructie is niet ok.

Groet,

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 18 mei 2021 14:30

Aan: [redacted]@minezk.nl>; [redacted]
[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted]@minezk.nl> [redacted]
[redacted]@minezk.nl>; [redacted]@minezk.nl>; [redacted]
[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Acties nav nabespreking Vijfhoek

Ha beiden,

Bijgaand treffen jullie een nieuwe met [redacted] afgestemde versie van de notitie voor het vervolg-BWO van morgen. Hier is meer nadruk aangebracht op het feit dat de verschillende maatregelen elkaar niet per se uitsluiten, een andere rationale kennen en deels op andere doelgroepen zien.

Hoor graag of dit voor jullie akkoord is.

Groeten,
[redacted]

Van: [redacted]@minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 18 mei 2021 13:00

Aan: [redacted]@minezk.nl>

CC: [redacted]@minezk.nl>; [redacted]

<[redacted]@minezk.nl>; [redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: FW: Acties nav nabespreking Vijfhoek

Hi [redacted],

Op verzoek van MEZK is eerdere notitie aan hem omgezet in notitie voor vervolg-BWO over steunpakket morgen. Daar is dit een van de twee agenda-onderwerpen. MEZK heeft straks leestijd en ik leg het graag aan hem voor, voordat we het aan SZW en FIN sturen.

Zie jij kans voor 13.30 naar dit stuk te kijken? Dan kan MEZK erna kijken en ligt het stuk op tijd bij andere departementen.

Veel dank!
[redacted]

Van: [redacted]@minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 18 mei 2021 12:37

Aan: [redacted]@minezk.nl>; [redacted]

[redacted]@minezk.nl>; [redacted]@minezk.nl>

CC: [redacted]@minezk.nl>; [redacted]

[redacted]@minezk.nl>; [redacted]@minezk.nl>; [redacted]

[redacted]@minezk.nl>; [redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Acties nav nabespreking Vijfhoek

Dag [redacted]

Bijgaand treffen jullie de concept-notitie voor het BWO dat morgen mogelijk voor het grootbedrijf wordt ingepland. Ik hoor graag of dit is wat jullie voor ogen hebben. Geen enkel probleem om nog op korte termijn wat wijzigingen door te voeren.

Groeten,
[redacted]

Van: [redacted]@minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 18 mei 2021 12:19

Aan: [redacted]@minezk.nl>; [redacted]
[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Acties nav nabespreking Vijfhoek

Colin, nav jouw vraag om voorbeeld ongelijke behandeling, zoek je dit?

Middelgrote winkelketen: 50 filialen ([redacted])
- Ontvangt in Q1 maximaal 900.000 euro.
- Is 18.000 euro per filiaal. Huidige TVL aanvraag is gemiddeld ca 13.000 euro
Grote winkelketens: 300 filialen ([redacted])
- Kan in Q1 maximaal 900.000 euro ontvangen
- Is 3.000 euro per filiaal. Is 10-20% van waar deze recht op hebben zonder CAP
Grote bedrijven: [redacted] 800 filialen, [redacted] Reissector, horecagroothandels
- Vergoeding uit TVL is minimaal t.o.v. omzetverlies. Bijvoorbeeld omzetverlies Efteling 700 mln.

Van: [redacted]@minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 18 mei 2021 12:07

Aan: [redacted]@minezk.nl>; [redacted]
[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Acties nav nabespreking Vijfhoek

Lukt dit allemaal? [redacted] heeft eerder uitgezocht hoe het zit met de filialen en TVL. Maar dat hebben jullie neem ik aan.

Als ik al mee moet lezen laat even weten.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 18 mei 2021 11:26

Aan: [redacted]@minezk.nl>; [redacted]
[redacted]@minezk.nl>; [redacted]@minezk.nl>;
[redacted]@minezk.nl>; [redacted]@minezk.nl>;
[redacted]@minezk.nl>; [redacted]@minezk.nl>;
[redacted]@minezk.nl>; [redacted]@minezk.nl>

CC: [redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: Acties nav nabespreking Vijfhoek

Hi allen,

Net hadden we korte nabespreking met MEZK en SEZK n.a.v. Vijfhoek. Daar kwamen de volgende acties uit. Laat weten als ik iets mis.

Verzoek MEZK: alvast **cijfers over herstel** (aantal faillissementen, macro-economische vooruitzichten). Alles wat we uitstralen dat goed gaat, krijgen we terug in Kamer. Slimme formulering dat je voor Q4 echt wat gaat doen.

- **Actie AEP:** cijfers over herstel vandaag naar MEZK (graag op mail naar BBR) obv conjunctuurmonitor.

Evenementengarantiefonds gedoe. Brief van veiligheidsberaad. Door opschuiven van openingsplan, kunnen evenementen pas eind juli op z'n vroegst. Daarnaast verzoek veiligheidsberaad om 1,5m niet los te laten. Dit leidt tot heel veel verzoeken voor garantiefonds.

- **Actie TOP:** antwoord vraag stas: Hoe staat het bij Europese Commissie en wat betekent dit voor inwerking treding. Via [REDACTED]
- **Actie TOP:** QA hierover voor persco (aanleveren bij DC)
- **Actie:** Nota hierover in cc naar MEZK (actie TOP/BBR)

Nota 3.12 aanpassen naar deelbare nota voor SZW en FIN. Aandachtspunt: problematiek schetsen. Met hoeveel TVL eindig je als je ketens hebt.

- **Actie TOP ism AEP ([REDACTED]):** nota aanleveren bij BBR (kan in word/via mail). Uiterlijk 13.00, zodat MEZK hier nog naar kan kijken voordat 'ie verspreid wordt.

Voor de brief twee teksten aanleveren **mbt grootbedrijf**.

- Hoe als we 3.12 wel doen?
- Hoe als we niet doen:
 - Meerdere opties onderzocht
 - Maar alles afwegende, hier niet voor gekozen.
- **Actie: dit in nieuwe versie van de brief verwerken.**

Interactie NOW en TVL en loonsomdaling. MSZW lijkt voor die interactie te gaan. Loonsomdaling: SEZK heeft nog zorgen over juridisch houdbaarheid van deze oplossing. Contact over geweest met MSZW.

Vraag SEZK: Interactie zou met terugwerkende kracht gaan. Waarom kan dit voor NOW wel en waarom bij TVL niet. Ook voor 3.12 scherp hebben.

- **Actie TOP (al uitgezet door [REDACTED], zie bijlage):** antwoord op bovenstaande vraag graag deze ochtend. Gaat via [REDACTED] naar SEZK. Goed om dit ook op te nemen in voorbereidende nota voor BWO steunpakket (via AEP).

Verantwoordelijkheid voor schuldenproblematiek en 1loket: ligt bij alle drie. Wie zou hier bv in persco het wordt over voeren.

- **Actie: [REDACTED] checkt dit met FIN en SZW. Zet [REDACTED] in cc. Voorstel is dat FIN hier voortouw neemt.**

MEZK heeft eerder gevraagd om overzicht toezeggingen/verwachtingen MP.

- **Actie: AEP graag dit overzicht meegeven als nieuwe versie van brief naar MEZK gaat.**

Dank weer!

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken
Datum: vrijdag 25 maart 2022 14:26:53

Hoi [REDACTED]

We komen hier begin volgende week op terug. [REDACTED] is helaas ziek vandaag.

Goed weekend alvast.

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@minezk.nl>

Verzonden: woensdag 23 maart 2022 12:39

Aan: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]

[REDACTED]@minezk.nl>

Onderwerp: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Dag [REDACTED] en [REDACTED]

Zoals net ook al telefonisch met [REDACTED] besproken leg ik hierbij een kamervraag aan jullie voor. Betreft ondernemers die, als gevolg van hoe er moet groepsverbondenheid wordt omgegaan binnen de TVL, geen of weinig aanspraak maken op TVL-vergoeding. Voor [REDACTED] het gaat dan om ondernemers die gezien worden als een onderdeel van een groep (volgens Europese regelgeving) en daardoor enkel als groep aanspraak kunnen maken op TVL. Er is best wat politieke aandacht voor ondernemers van wie de sterke groepsverbondenheid betwist kan worden (zoals franchisenemers), terwijl ze wel enkel als groep een aanvraag kunnen doen. Tot dusver is de lijn altijd geweest dat we deze ondernemers niet (extra) kunnen ondersteunen.

De vraag die nu binnenkomt is of we deze ondernemers via artikel 3.12 van het Europees Steunkader niet kunnen ondersteunen: "Kunnen de vaste lasten van deze ondernemers op een andere manier worden gecompenseerd, zoals door gebruik te maken van het hogere plafond voor niet-gedekte vaste kosten (12 miljoen euro)?"

Vraag aan jullie is: is dit juridisch gezien mogelijk? En: valt 3.12 onder het deel van het steunkader dat afloopt na 30 juni 2022?

Eén van mijn belangrijkste kanttekeningen bij dit idee zijn in ieder geval (los van verdere beleidsmatige onwenselijkheid):

- Als je dit al zou kunnen doen, moet je binnen de groep ondernemingen die door de groepsbepaling geen/minder aanspraak maakt op TVL, onderscheid maken tussen ondernemingen die 'terecht' of 'onterecht' door de bepaling steun mislopen. Dat lijkt me een lastig verhaal. Of je maakt dit onderscheid niet, en laat gewoon elke onderneming die geen/minder steun krijgt door de groepsbepaling in aanmerking komen voor 3.12. Dat lijkt me heel ondoelmatig (daarmee ondermijn je ook waar de groepsbepaling voor bedoeld is).

Dank alvast!

Groet,
[REDACTED]

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T: [REDACTED]
E: [REDACTED]@minezk.nl

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken
Datum: vrijdag 25 maart 2022 14:33:31

Dag [REDACTED]

Alright! Hopelijk voelt [REDACTED] zich snel beter.

Ik heb zelf inmiddels een conceptantwoord getypt op deze vraag én een andere die hierop ook betrekking heeft. Hierover heb ik contact met [REDACTED] gehad. Die antwoorden plak ik hieronder alvast. Wellicht kunnen jullie dit meenemen, maandag.

Kunnen de vaste lasten van deze ondernemers op een andere manier worden gecompenseerd, zoals door gebruik te maken van het hogere plafond voor niet-gedekte vaste kosten (12 miljoen euro)?.

De leden van de fractie van D66 lijken te doelen op het opzetten van een regeling onder Artikel 3.12 van de Tijdelijke kaderregeling om ondernemers die als gevolg van de groepsbepaling geen of minder aanspraak maken op TVL extra tegemoet te komen. Er zitten aan een regeling onder artikel 3.12 verschillende haken en ogen, die het kabinet eerder heeft doen afzien van een dergelijke regeling zoals al eerder aan uw Kamer gecommuniceerd werd (Kamerstuk 35420 nr. 314). Belangrijkste obstakel is dat in een dergelijke regeling de daadwerkelijk gemaakte vaste kosten moeten worden aangetoond. Dit houdt in dat RVO alle uitgaven met betrekking tot vaste lasten handmatig moet controleren. Dit is een zeer tijdrovend proces zijn, wat ertoe leidt dat de vaststelling van de subsidies lange tijd op zich kan laten wachten. Daar komt bij dat in dit specifieke geval het uitdagend, zo niet onmogelijk zal zijn om adequaat te bepalen welke ondernemingen voor de regeling onder artikel 3.12 in aanmerking zou moeten komen. Daarvoor moet namelijk een duurzaam en houdbaar beredeneerd worden welke ondernemingen die als gevolg van het groepsbegrip geen of minder TVL-steun ontvangen wél onder de regeling onder artikel 3.12 in aanmerking zouden moeten komen, en welke niet. [checken met en wijzigen obv input WJZ].

Voorts vragen deze leden hoe dit type ondernemers is gecompenseerd in andere lidstaten en welke lessen daaruit te trekken zijn.

Het groepsbegrip wordt bepaald door Europese jurisprudentie. Iedere lidstaat dient zich hieraan te conformeren. In de praktijk laat het toepassen van het groepsbegrip zich slecht tussen lidstaten vergelijken, omdat de wijze van toepassen van het groepsbegrip erg casusafhankelijk is. Dit hangt er onder andere mee samen dat de manieren waarop ondernemingen binnen een groep met elkaar verbonden zijn kunnen per geval kan verschillen. Het is lastig hier lessen uit te trekken.

Prettig weekend!

Groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 14:27

Aan: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]

[REDACTED]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op

TVL maken

Hoi [redacted]

We komen hier begin volgende week op terug. [redacted] is helaas ziek vandaag.

Goed weekend alvast.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted] @minezk.nl>

Verzonden: woensdag 23 maart 2022 12:39

Aan: [redacted] @minezk.nl>; [redacted]

[redacted] @minezk.nl>

Onderwerp: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Dag [redacted] en [redacted]

Zoals net ook al telefonisch met [redacted] besproken leg ik hierbij een kamervraag aan jullie voor. Betreft ondernemers die, als gevolg van hoe er moet groepsverbondenheid wordt omgegaan binnen de TVL, geen of weinig aanspraak maken op TVL-vergoeding. Voor [redacted] het gaat dan om ondernemers die gezien worden als een onderdeel van een groep (volgens Europese regelgeving) en daardoor enkel als groep aanspraak kunnen maken op TVL. Er is best wat politieke aandacht voor ondernemers van wie de sterke groepsverbondenheid betwist kan worden (zoals franchisenemers), terwijl ze wel enkel als groep een aanvraag kunnen doen. Tot dusver is de lijn altijd geweest dat we deze ondernemers niet (extra) kunnen ondersteunen.

De vraag die nu binnenkomt is of we deze ondernemers via artikel 3.12 van het Europees Steunkader niet kunnen ondersteunen: "Kunnen de vaste lasten van deze ondernemers op een andere manier worden gecompenseerd, zoals door gebruik te maken van het hogere plafond voor niet-gedekte vaste kosten (12 miljoen euro)?"

Vraag aan jullie is: is dit juridisch gezien mogelijk? En: valt 3.12 onder het deel van het steunkader dat afloopt na 30 juni 2022?

Eén van mijn belangrijkste kanttekeningen bij dit idee zijn in ieder geval (los van verdere beleidsmatige onwenselijkheid):

- Als je dit al zou kunnen doen, moet je binnen de groep ondernemingen die door de groepsbepaling geen/minder aanspraak maakt op TVL, onderscheid maken tussen ondernemingen die 'terecht' of 'onterecht' door de bepaling steun mislopen. Dat lijkt me een lastig verhaal. Of je maakt dit onderscheid niet, en laat gewoon elke onderneming die geen/minder steun krijgt door de groepsbepaling in aanmerking komen voor 3.12. Dat lijkt me heel ondoelmatig (daarmee ondermijn je ook waar de groepsbepaling voor bedoeld is).

Dank alvast!

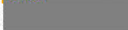
Groet,
[redacted]

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

T: [redacted]

E: @minezk.nl

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken
Datum: dinsdag 29 maart 2022 13:39:34

Hoi [REDACTED]

Zojuist ook even met [REDACTED] het onderstaande afgestemd.

Bij toepassing van onderdeel 3.12., loop je tegen het volgende aan:

- Het onderdeel loopt tot en met 30 juni 2022 (*terugbetaalbare steuninstrumenten* kunnen tot en met 30 juni 2023 worden omgezet in andere vormen van steun, mits aan de voorwaarden van de toepasselijke punten is voldaan. Echter, dan moet er dus al wel sprake zijn van een toekenning en dat is hier niet het geval). Dus in tijd is het niet haalbaar een regeling voor deze betreffende groep op te tuigen. En ook wat uitvoering betreft, en dat geef je hieronder ook al aan, hoe baken je de groep af? Hoe krijg je deze in beeld? En waarom zouden andere ondernemingen niet in aanmerking mogen komen?
- Ook hier heb je te maken met het groepsbegrip, alleen heb je te maken met een hoger plafond natuurlijk.

Kortom: Het komt er dus op neer dat het in tijd, maar ook gezien de uitvoering, niet haalbaar is om een regeling onder dit onderdeel op te tuigen.

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 14:34

Aan: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@minezk.nl>

CC: [REDACTED]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Dag [REDACTED]

Alright! Hopelijk voelt [REDACTED] zich snel beter.

Ik heb zelf inmiddels een conceptantwoord gegeven op deze vraag én een andere die hierop ook betrekking heeft. Hierover heb ik contact met [REDACTED] gehad. Die antwoorden plak ik hieronder alvast. Wellicht kunnen jullie dit meenemen, maandag.

Kunnen de vaste lasten van deze ondernemers op een andere manier worden gecompenseerd, zoals door gebruik te maken van het hogere plafond voor niet-gedekte vaste kosten (12 miljoen euro)?.

De leden van de fractie van D66 lijken te doelen op het opzetten van een regeling onder Artikel 3.12 van de Tijdelijke kaderregeling om ondernemers die als gevolg van de groepsbepaling geen of minder aanspraak maken op TVL extra tegemoet te komen. Er zitten aan een regeling onder artikel 3.12 verschillende haken en ogen, die het kabinet eerder heeft doen afzien van een dergelijke regeling zoals al eerder aan uw Kamer gecommuniceerd werd (Kamerstuk 35420 nr. 314). Belangrijkste obstakel is dat in een dergelijke regeling de daadwerkelijk gemaakte vaste kosten moeten worden aangetoond. Dit houdt in dat RVO alle uitgaven met betrekking tot vaste lasten handmatig moet controleren. Dit is een zeer tijdrovend proces zijn, wat ertoe leidt dat de

vaststelling van de subsidies lange tijd op zich kan laten wachten. Daar komt bij dat in dit specifieke geval het uitdagend, zo niet onmogelijk zal zijn om adequaat te bepalen welke ondernemingen voor de regeling onder artikel 3.12 in aanmerking zou moeten komen. Daarvoor moet namelijk een duurzaam en houdbaar beredeneerd worden welke ondernemingen die als gevolg van het groepsbegrip geen of minder TVL-steun ontvangen wél onder de regeling onder artikel 3.12 in aanmerking zouden moeten komen, en welke niet. [checken met en wijzigen obv input WJZ].

Voorts vragen deze leden hoe dit type ondernemers is gecompenseerd in andere lidstaten en welke lessen daaruit te trekken zijn.

Het groepsbegrip wordt bepaald door Europese jurisprudentie. Iedere lidstaat dient zich hieraan te conformeren. In de praktijk laat het toepassen van het groepsbegrip zich slecht tussen lidstaten vergelijken, omdat de wijze van toepassen van het groepsbegrip erg casusafhankelijk is. Dit hangt er onder andere mee samen dat de manieren waarop ondernemingen binnen een groep met elkaar verbonden zijn kunnen per geval kan verschillen. Het is lastig hier lessen uit te trekken.

Prettig weekend!

Groet,

5.12e

Van: 5.12e 5.12e 5.12e 5.12e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 14:27

Aan: 5.12e 5.12e 5.12e 5.12e @minezk.nl>; 5.12e 5.12e
5.12e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Hoi 5.12e

We komen hier begin volgende week op terug. 5.12e is helaas ziek vandaag.

Goed weekend alvast.

Groet,

5.12e

Van: 5.12e 5.12e 5.12e @minezk.nl>

Verzonden: woensdag 23 maart 2022 12:39

Aan: 5.12e 5.12e 5.12e 5.12e @minezk.nl>; 5.12e
5.12e @minezk.nl>

Onderwerp: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Dag 5.12e en 5.12e

5.12e
Zoals net ook al telefonisch met 5.12e besproken leg ik hierbij een kamervraag aan jullie voor. Betreft ondernemers die, als gevolg van hoe er moet groepsverbondenheid wordt omgegaan binnen de TVL, geen of weinig aanspraak maken op TVL-vergoeding. Voor 5.12e het gaat dan om ondernemers die gezien worden als een onderdeel van een groep (volgens Europese regelgeving) en daardoor enkel als groep aanspraak kunnen maken op TVL. Er is best wat politieke aandacht voor ondernemers van wie de sterke groepsverbondenheid betwist kan worden (zoals franchisenemers), terwijl ze wel enkel als groep een aanvraag kunnen doen. Tot

dusver is de lijn altijd geweest dat we deze ondernemers niet (extra) kunnen ondersteunen.

De vraag die nu binnenkomt is of we deze ondernemers via artikel 3.12 van het Europees Steunkader niet kunnen ondersteunen: "Kunnen de vaste lasten van deze ondernemers op een andere manier worden gecompenseerd, zoals door gebruik te maken van het hogere plafond voor niet-gedekte vaste kosten (12 miljoen euro)?"

Vraag aan jullie is: is dit juridisch gezien mogelijk? En: valt 3.12 onder het deel van het steunkader dat afloopt na 30 juni 2022?

Eén van mijn belangrijkste kanttekeningen bij dit idee zijn in ieder geval (los van verdere beleidsmatige onwenselijkheid):

- Als je dit al zou kunnen doen, moet je binnen de groep ondernemingen die door de groepsbepaling geen/minder aanspraak maakt op TVL, onderscheid maken tussen ondernemingen die 'terecht' of 'onterecht' door de bepaling steun mislopen. Dat lijkt me een lastig verhaal. Of je maakt dit onderscheid niet, en laat gewoon elke onderneming die geen/minder steun krijgt door de groepsbepaling in aanmerking komen voor 3.12. Dat lijkt me heel ondoelmatig (daarmee ondermijn je ook waar de groepsbepaling voor bedoeld is).

Dank alvast!

Groet,

5.12.2022

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

5.12.2022

T:

5.12.2022

E: @minezk.nl

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken
Datum: woensdag 30 maart 2022 11:34:37

Dag [REDACTED],

Dank hiervoor!

Waar ik zelf enigszins mee zit is dat 3.12 waarschijnlijk wel een onderwerp gaat blijven en, mocht het steunkader een keer verlengd worden of opnieuw gaan gelden later dit jaar, de roep om hier gebruik van te maken steeds luider zal worden. Daarbij hebben we eerder bewust niet gekozen voor 3.12 toen er nog geen deadline-druk was. Daarom wil ik graag 't zwaartepunt van het antwoord leggen in waarom dit juridisch / uitvoeringstechnisch lastig is, en niet dat het nú voor het aflopen van het steunkader niet lukt. De belangrijkste juridische en uitvoeringsbezwaar is dan dus de afbakening? Het groepsbegrip geldt ook, maar wel met een cap die grofweg 10 miljoen boven de TVL-cap ligt, dus daar zouden ondernemers als nog mee geholpen zijn.

Ben je het verder eens met de formuleringen zoals die in mijn vorige mail stonden?

Groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 29 maart 2022 13:40

Aan: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED]@minezk.nl>

CC: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Hoi [REDACTED]

Zojuist ook even met [REDACTED] het onderstaande afgestemd.

Bij toepassing van onderdeel 3.12., loop je tegen het volgende aan:

- Het onderdeel loopt tot en met 30 juni 2022 (*terugbetaalbare steuninstrumenten* kunnen tot en met 30 juni 2023 worden omgezet in andere vormen van steun, mits aan de voorwaarden van de toepasselijke punten is voldaan. Echter, dan moet er dus al wel sprake zijn van een toekenning en dat is hier niet het geval). Dus in tijd is het niet haalbaar een regeling voor deze betreffende groep op te tuigen. En ook wat uitvoering betreft, en dat geef je hieronder ook al aan, hoe baken je de groep af? Hoe krijg je deze in beeld? En waarom zouden andere ondernemingen niet in aanmerking mogen komen?
- Ook hier heb je te maken met het groepsbegrip, alleen heb je te maken met een hoger plafond natuurlijk.

Kortom: Het komt er dus op neer dat het in tijd, maar ook gezien de uitvoering, niet haalbaar is om een regeling onder dit onderdeel op te tuigen.

Groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 14:34

Aan: [redacted]@minezk.nl>; [redacted]
[redacted]@minezk.nl>
CC: [redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Dag [redacted]

Alright! Hopelijk voelt [redacted] zich snel beter.

Ik heb zelf inmiddels een conceptantwoord gegeven op deze vraag én een andere die hierop ook betrekking heeft. Hierover heb ik contact met [redacted] gehad. Die antwoorden plak ik hieronder alvast. Wellicht kunnen jullie dit meenemen, maandag.

Kunnen de vaste lasten van deze ondernemers op een andere manier worden gecompenseerd, zoals door gebruik te maken van het hogere plafond voor niet-gedekte vaste kosten (12 miljoen euro)?.

De leden van de fractie van D66 lijken te doelen op het opzetten van een regeling onder Artikel 3.12 van de Tijdelijke kaderregeling om ondernemers die als gevolg van de groepsbepaling geen of minder aanspraak maken op TVL extra tegemoet te komen. Er zitten aan een regeling onder artikel 3.12 verschillende haken en ogen, die het kabinet eerder heeft doen afzien van een dergelijke regeling zoals al eerder aan uw Kamer gecommuniceerd werd (Kamerstuk 35420 nr. 314). Belangrijkste obstakel is dat in een dergelijke regeling de daadwerkelijk gemaakte vaste kosten moeten worden aangetoond. Dit houdt in dat RVO alle uitgaven met betrekking tot vaste lasten handmatig moet controleren. Dit is een zeer tijdrovend proces zijn, wat ertoe leidt dat de vaststelling van de subsidies lange tijd op zich kan laten wachten. Daar komt bij dat in dit specifieke geval het uitdagend, zo niet onmogelijk zal zijn om adequaat te bepalen welke ondernemingen voor de regeling onder artikel 3.12 in aanmerking zou moeten komen. Daarvoor moet namelijk een duurzaam en houdbaar beredeneerd worden welke ondernemingen die als gevolg van het groepsbegrip geen of minder TVL-steun ontvangen wél onder de regeling onder artikel 3.12 in aanmerking zouden moeten komen, en welke niet. [checken met en wijzigen obv input WJZ].

Voorts vragen deze leden hoe dit type ondernemers is gecompenseerd in andere lidstaten en welke lessen daaruit te trekken zijn.

Het groepsbegrip wordt bepaald door Europese jurisprudentie. Iedere lidstaat dient zich hieraan te conformeren. In de praktijk laat het toepassen van het groepsbegrip zich slecht tussen lidstaten vergelijken, omdat de wijze van toepassen van het groepsbegrip erg casusafhankelijk is. Dit hangt er onder andere mee samen dat de manieren waarop ondernemingen binnen een groep met elkaar verbonden zijn kunnen per geval kan verschillen. Het is lastig hier lessen uit te trekken.

Prettig weekend!

Groet,

[redacted]

Van: [redacted]@minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 14:27

Aan: [redacted]@minezk.nl>; [redacted]
[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Hoi [redacted]

We komen hier begin volgende week op terug. [redacted] is helaas ziek vandaag.

Goed weekend alvast.

Groet,

Van: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Verzonden: woensdag 23 maart 2022 12:39

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>; [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Dag [redacted] en [redacted]

Zoals net ook al telefonisch met [redacted] besproken leg ik hierbij een kamervraag aan jullie voor. Betreft ondernemers die, als gevolg van hoe er moet groepsverbondenheid wordt omgegaan binnen de TVL, geen of weinig aanspraak maken op TVL-vergoeding. Voor [redacted] het gaat dan om ondernemers die gezien worden als een onderdeel van een groep (volgens Europese regelgeving) en daardoor enkel als groep aanspraak kunnen maken op TVL. Er is best wat politieke aandacht voor ondernemers van wie de sterke groepsverbondenheid betwist kan worden (zoals franchisenemers), terwijl ze wel enkel als groep een aanvraag kunnen doen. Tot dusver is de lijn altijd geweest dat we deze ondernemers niet (extra) kunnen ondersteunen.

De vraag die nu binnenkomt is of we deze ondernemers via artikel 3.12 van het Europees Steunkader niet kunnen ondersteunen: "Kunnen de vaste lasten van deze ondernemers op een andere manier worden gecompenseerd, zoals door gebruik te maken van het hogere plafond voor niet-gedekte vaste kosten (12 miljoen euro)?"

Vraag aan jullie is: is dit juridisch gezien mogelijk? En: valt 3.12 onder het deel van het steunkader dat afloopt na 30 juni 2022?

Eén van mijn belangrijkste kanttekeningen bij dit idee zijn in ieder geval (los van verdere beleidsmatige onwenselijkheid):

- Als je dit al zou kunnen doen, moet je binnen de groep ondernemingen die door de groepsbepaling geen/minder aanspraak maakt op TVL, onderscheid maken tussen ondernemingen die 'terecht' of 'onterecht' door de bepaling steun mislopen. Dat lijkt me een lastig verhaal. Of je maakt dit onderscheid niet, en laat gewoon elke onderneming die geen/minder steun krijgt door de groepsbepaling in aanmerking komen voor 3.12. Dat lijkt me heel ondoelmatig (daarmee ondermijn je ook waar de groepsbepaling voor bedoeld is).

Dank alvast!

Groet,

[redacted]

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

T:
E: @minezk.nl

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken
Datum: donderdag 31 maart 2022 14:06:22
Bijlagen: [Contributionb35eff2a-d0e5-4892-a52e-f436f89ab1ff.pdf](#)

Beste mensen,

We hebben in het kader van de EU survey van de EC – waarbij lidstaten gevraagd zijn of ze al dan niet een verlenging willen van het TF – duidelijk aangegeven geen voorstander te zijn van een verlenging, dus ook niet van een verlenging van paragraaf 3.12 van het TF. Dit zou alleen anders kunnen zijn als er een echte variant van het virus weer opduikt die grootschalige lockdowns weer noodzakelijk maakt. Maar in die omstandigheden zitten we niet.

Houd hier svp rekening mee bij het formuleren van het antwoord.

Het gaat overigens niet alleen om daadwerkelijk gemaakte vaste kosten maar ook kosten die niet al eerder gedekt zijn via andere subsidies, tegemoetkomingen of verzekeringsuitbetalingen.

Vr. groet,

Van: [REDACTED]@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 31 maart 2022 13:03

Aan: [REDACTED]@minezk.nl>
CC: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]

[REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Hoi [REDACTED]

Ens met de formulering zoals eerder in jouw mail opgenomen. Ik heb ook nog even kort met [REDACTED] gesproken over het al dan niet opnemen over het aflopen van het steunkader. Je zou dat ons inziens als een NB op kunnen nemen. Anders zo nog even kort bespreken tijdens het overleg?

Groet,

Van: [REDACTED]@minezk.nl>
Verzonden: woensdag 30 maart 2022 11:35

Aan: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED]@minezk.nl>

CC: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Dag [REDACTED]

Dank hiervoor!

Waar ik zelf enigszins mee zit is dat 3.12 waarschijnlijk wel een onderwerp gaat blijven en, mocht het steunkader een keer verlengd worden of opnieuw gaan gelden later dit jaar, de roep om hier gebruik van te maken steeds luider zal worden. Daarbij hebben we eerder bewust niet gekozen voor 3.12 toen er nog geen deadline-druk was. Daarom wil ik graag 't zwaartepunt van

het antwoord leggen in waarom dit juridisch / uitvoeringstechnisch lastig is, en niet dat het nú voor het aflopen van het steunkader niet lukt. De belangrijkste juridische en uitvoeringsbezwaar is dan dus de afbakening? Het groepsbegrip geldt ook, maar wel met een cap die grofweg 10 miljoen boven de TVL-cap ligt, dus daar zouden ondernemers als nog mee geholpen zijn.

Ben je het verder eens met de formuleringen zoals die in mijn vorige mail stonden?

Groet,

5.12e

Van: 5.12e 5.12e 5.12e 5.12e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 29 maart 2022 13:40

Aan: 5.12e 5.12e 5.12e 5.12e @minezk.nl>; 5.12e 5.12e

<5.12e @minezk.nl>

CC: 5.12e 5.12e @minezk.nl>; 5.12e 5.12e

<5.12e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Hoi 5.12e

Zojuist ook even met 5.12e het onderstaande afgestemd.

Bij toepassing van onderdeel 3.12., loop je tegen het volgende aan:

- Het onderdeel loopt tot en met 30 juni 2022 (*terugbetaalbare steuninstrumenten* kunnen tot en met 30 juni 2023 worden omgezet in andere vormen van steun, mits aan de voorwaarden van de toepasselijke punten is voldaan. Echter, dan moet er dus al wel sprake zijn van een toekenning en dat is hier niet het geval). Dus in tijd is het niet haalbaar een regeling voor deze betreffende groep op te tuigen. En ook wat uitvoering betreft, en dat geef je hieronder ook al aan, hoe baken je de groep af? Hoe krijg je deze in beeld? En waarom zouden andere ondernemingen niet in aanmerking mogen komen?
- Ook hier heb je te maken met het groepsbegrip, alleen heb je te maken met een hoger plafond natuurlijk.

Kortom: Het komt er dus op neer dat het in tijd, maar ook gezien de uitvoering, niet haalbaar is om een regeling onder dit onderdeel op te tuigen.

Groet,

5.12e

Van: 5.12e 5.12e 5.12e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 14:34

Aan: 5.12e 5.12e 5.12e 5.12e @minezk.nl>; 5.12e

<5.12e @minezk.nl>

CC: 5.12e 5.12e 5.12e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Dag 5.12e

Alright! Hopelijk voelt 5.12e zich snel beter.

Ik heb zelf inmiddels een conceptantwoord gegeven op deze vraag én een andere die hierop ook betrekking heeft. Hierover heb ik contact met 5.12e gehad. Die antwoorden plak ik hieronder alvast. Wellicht kunnen jullie dit meenemen, maandag.

Kunnen de vaste lasten van deze ondernemers op een andere manier worden gecompenseerd, zoals door gebruik te maken van het hogere plafond voor niet-gedekte vaste kosten (12 miljoen euro)?.

De leden van de fractie van D66 lijken te doelen op het opzetten van een regeling onder Artikel 3.12 van de Tijdelijke kaderregeling om ondernemers die als gevolg van de groepsbepaling geen of minder aanspraak maken op TVL extra tegemoet te komen. Er zitten aan een regeling onder artikel 3.12 verschillende haken en ogen, die het kabinet eerder heeft doen afzien van een dergelijke regeling zoals al eerder aan uw Kamer gecommuniceerd werd (Kamerstuk 35420 nr. 314). Belangrijkste obstakel is dat in een dergelijke regeling de daadwerkelijk gemaakte vaste kosten moeten worden aangetoond. Dit houdt in dat RVO alle uitgaven met betrekking tot vaste lasten handmatig moet controleren. Dit is een zeer tijdrovend proces zijn, wat ertoe leidt dat de vaststelling van de subsidies lange tijd op zich kan laten wachten. Daar komt bij dat in dit specifieke geval het uitdagend, zo niet onmogelijk zal zijn om adequaat te bepalen welke ondernemingen voor de regeling onder artikel 3.12 in aanmerking zou moeten komen. Daarvoor moet namelijk een duurzaam en houdbaar beredeneerd worden welke ondernemingen die als gevolg van het groepsbegrip geen of minder TVL-steun ontvangen wél onder de regeling onder artikel 3.12 in aanmerking zouden moeten komen, en welke niet. [checken met en wijzigen obv input WJZ].

Voorts vragen deze leden hoe dit type ondernemers is gecompenseerd in andere lidstaten en welke lessen daaruit te trekken zijn.

Het groepsbegrip wordt bepaald door Europese jurisprudentie. Iedere lidstaat dient zich hieraan te conformeren. In de praktijk laat het toepassen van het groepsbegrip zich slecht tussen lidstaten vergelijken, omdat de wijze van toepassen van het groepsbegrip erg casusafhankelijk is. Dit hangt er onder andere mee samen dat de manieren waarop ondernemingen binnen een groep met elkaar verbonden zijn kunnen per geval kan verschillen. Het is lastig hier lessen uit te trekken.

Prettig weekend!

Groet,

5.12e
[redacted]

Van: 5.12e [redacted] 5.12e [redacted] 5.12e [redacted] 5.12e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 14:27

Aan: 5.12e [redacted] 5.12e [redacted] 5.12e [redacted] 5.12e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>; 5.12e [redacted] 5.12e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

5.12e
Hoi [redacted]

We komen hier begin volgende week op terug. 5.12e [redacted] is helaas ziek vandaag.

Goed weekend alvast.

Groet,

5.12e
[redacted]

Van: 5.12e [redacted] 5.12e [redacted] 5.12e [redacted] [@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)>

Verzonden: woensdag 23 maart 2022 12:39

Aan:

[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl); [\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)

Onderwerp: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Dag [redacted] en [redacted]

Zoals net ook al telefonisch met [redacted] besproken leg ik hierbij een kamervraag aan jullie voor. Betreft ondernemers die, als gevolg van hoe er moet groepsverbondenheid wordt omgegaan binnen de TVL, geen of weinig aanspraak maken op TVL-vergoeding. Voor [redacted] het gaat dan om ondernemers die gezien worden als een onderdeel van een groep (volgens Europese regelgeving) en daardoor enkel als groep aanspraak kunnen maken op TVL. Er is best wat politieke aandacht voor ondernemers van wie de sterke groepsverbondenheid betwist kan worden (zoals franchisenemers), terwijl ze wel enkel als groep een aanvraag kunnen doen. Tot dusver is de lijn altijd geweest dat we deze ondernemers niet (extra) kunnen ondersteunen.

De vraag die nu binnenkomt is of we deze ondernemers via artikel 3.12 van het Europees Steunkader niet kunnen ondersteunen: "Kunnen de vaste lasten van deze ondernemers op een andere manier worden gecompenseerd, zoals door gebruik te maken van het hogere plafond voor niet-gedekte vaste kosten (12 miljoen euro)?"

Vraag aan jullie is: is dit juridisch gezien mogelijk? En: valt 3.12 onder het deel van het steunkader dat afloopt na 30 juni 2022?

Eén van mijn belangrijkste kanttekeningen bij dit idee zijn in ieder geval (los van verdere beleidsmatige onwenselijkheid):

- Als je dit al zou kunnen doen, moet je binnen de groep ondernemingen die door de groepsbepaling geen/minder aanspraak maakt op TVL, onderscheid maken tussen ondernemingen die 'terecht' of 'onterecht' door de bepaling steun mislopen. Dat lijkt me een lastig verhaal. Of je maakt dit onderscheid niet, en laat gewoon elke onderneming die geen/minder steun krijgt door de groepsbepaling in aanmerking komen voor 3.12. Dat lijkt me heel ondoelmatig (daarmee ondermijn je ook waar de groepsbepaling voor bedoeld is).

Dank alvast!

Groet,

[redacted]

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T:

E:

[\[redacted\]@minezk.nl](mailto:[redacted]@minezk.nl)

Fourth survey on the use of State aid in the COVID-19 crisis: open questions

Fields marked with * are mandatory.

Introduction

As part of the fourth survey on the use of the COVID-19 Temporary State Aid Framework during the COVID-19 pandemic and as outlined in the letter of 25 February 2022, the Commission services would like to seek the views of Member States on the rules included in the COVID-19 Temporary State Aid Framework.

Considering the generally positive economic recovery from the COVID-19 pandemic and the progressive phasing out of the containment measures taken by Member States across the EU, the Commission services are of the preliminary view that the phase-out of sections 3.1-3.12 of the Temporary Framework, as explained in the context of the 6th amendment of the Temporary Framework in November 2021, is still appropriate and that no new circumstances regarding the COVID-19 pandemic have arisen that would justify a further extension of the COVID-19 Temporary Framework.

However, before taking a definitive view, the Commission services would like to seek the views of the Member States on whether they agree that the current rules included in sections 3.1 to 3.12 of the COVID-19 Temporary Framework are no longer needed or whether, despite the general overall economic recovery, Member States consider that a serious disturbance of the economy as a result of the COVID-19 outbreak within the meaning of Article 107(3)(b) TFEU still persists.

The deadline to submit the answers to the questionnaire is Friday, 25 March 2022 close of business. Please submit one consolidated contribution per Member State. Considering that EUSurvey allows up to 5,000 characters per cell, we encourage you to summarise your contribution in the questionnaire and if necessary to upload a file with a longer contribution.

The information collected is for the Commission's use. The results of the analysis may be used in official statements.

Identification of the respondent

* EU Member States and EFTA States

- ☐ Austria
- ☐ Belgium

- ☐ Bulgaria
- ☐ Croatia
- ☐ Cyprus
- ☐ Czechia
- ☐ Denmark
- ☐ Estonia
- ☐ Finland
- ☐ France
- ☐ Germany
- ☐ Greece
- ☐ Hungary
- ☐ Iceland
- ☐ Ireland
- ☐ Italy
- ☐ Latvia
- ☐ Liechtenstein
- ☐ Lithuania
- ☐ Luxembourg
- ☐ Malta
- ☒ Netherlands
- ☐ Norway
- ☐ Poland
- ☐ Portugal
- ☐ Romania
- ☐ Slovak Republic
- ☐ Slovenia
- ☐ Spain
- ☐ Sweden
- ☐ Switzerland

* First name

* Surname

* Organisation name

* Email

Questions regarding the sections 3.1 to 3.12 of the COVID-19 Temporary State Aid Framework

- * Q1) In general, do you agree that sections 3.1 to 3.12 of the Temporary Framework are no longer needed beyond 30 June 2022 to tackle the economic effects of the COVID-19 pandemic in line with Article 107(3)(b) and Article 107(3)(c) TFEU?

- ☒ Yes
☐ No

- * In case you disagree, please explain why and provide the necessary data in support of such a view.

Not applicable.

- * Q2) In particular, if you consider that all or some of the sections are still needed, (differentiating potentially between sections 3.1-3.3 on the one hand and sections 3.9-3.12 on the other hand), in spite of the general overall economic recovery, it would be important to see on what basis it could still be argued that a serious disturbance of the economy within the meaning of article 107(3)(b) TFEU persists. Please provide the necessary data and information to support such statements.

Not applicable.

Questions regarding sections 3.1 to 3.3 of the COVID-19 Temporary State Aid Framework

- * Q3) Section 3.1 (limited amount of aid), section 3.2 (guarantees) and section 3.3 (subsidised loans) were aimed at allowing companies to deal with a sudden shortage in liquidity caused by the COVID-19 outbreak.

a) Considering the phasing out of the national restrictive measures, that the economic activity started to resume and that guarantees and loans granted under those sections before 30 June 2022 may also run afterwards or may even be restructured after that date under certain conditions (in line with point 27ter of the Temporary Framework), do you think that the current economic effects caused by COVID-19 pandemic justify an extension of those sections beyond 30 June 2022 on the basis of Article 107(3)(b) TFEU?

- ☐ Yes, it is justified
☒ No

- * b) Have you already made use of the option under point 25ter of the Temporary Framework to convert repayable advances, guarantees, loans or other repayable instruments granted under the COVID-19 Temporary Framework into other forms of aid such as grants, if these measures comply with either section 3.1 or 3.12 or of the possibilities offered under point 27ter of the Temporary Framework for restructuring repayable instruments?

- ☐ Yes
☒ No

If not, please explain why.

Not applicable.

- * b) If you consider an extension of these sections to be justified, please be specific for each section and provide the necessary data to support your statements.

Not applicable.

- * c) Until when these sections should be extended

30/06/2022

- * d) Do you consider that these sections need to be adapted to the current circumstances? Please provide arguments taking into account the potential distortive effect on competition in the internal market.

Not applicable.

Questions regarding sections 3.6 to 3.8 of the COVID-19 Temporary State Aid Framework

- * Q4) Section 3.6 (COVID-19 relevant research and development), section 3.7 (investment aid for testing and upscaling infrastructure) and section 3.8 (investment aid for the production of COVID-19 relevant products) allowed granting support under Article 107(3)(c) TFEU to incentivise companies at the outbreak of the pandemic to deliver in a speedy manner the research, development and production of COVID-19 related products and infrastructure.

a) Do you agree that the main purpose of these sections has been achieved?

- ☒ Yes
☐ No

- * b) If not, please explain if an extension beyond 30 June 2022 is needed and justified on the basis of Article 107(3)(c) TFEU. Please be specific for each section and provide the necessary data to support your statements.

Not applicable.

- * c) Until when these sections should be extended

30/06/2022

*

d) Do you consider that those sections need to be adapted to the current circumstances? Please provide arguments taking into account the potential distortive effect on competition in the internal market.

Please note that further investment support towards a sustainable recovery may be granted under the new section 3.13 of the Temporary Framework.

Not applicable.

Questions regarding sections 3.9 and 3.10 of the COVID-19 Temporary State Aid Framework

Q5) Section 3.9 (deferral of tax and/or social security contributions) and section 3.10 (wage subsidies to avoid lay-offs during the COVID-19 outbreak) aimed at preserving employment and reducing the liquidity constraints of companies that were particularly affected by the COVID-19 pandemic.

a) Do you think that these sections are still needed beyond 30 June 2022 considering the progressive phase-out of national restrictive measures?

- ☐ Yes
☒ No

Please be specific for each section and provide the necessary data to justify your statements.

In general the Netherlands is of the opinion that the Temporary Covid-19 framework should end by 30 June 2022. The Dutch authorities would like to point out that the flexibility made possible for COVID support measures under the Temporary Framework was necessary. However in the prospect of a recovery of the Union's economies in 2022 and easing of health emergency measures, the Dutch authorities find it not necessary to prolong the Temporary Framework after June 2022. This could only be different if rigorous health emergency measures (e.g., in the case of lock-down) are needed. In that case it might be necessary to allow for targeted temporary aid for still heavy affected undertakings or sectors (like tourism, hospitality (catering), retail, the travel- or cultural sector, public transport or undertakings in the social domain or providing specific services. However we do see now that in the recovery phase there is a debt problem for some affected companies, also because of stopping the (general) tax measures which allowed for a deferral of tax during the Covid-19 pandemic. For some sectors, regions or companies of a certain size it may be necessary to grant a suspension of tax debt recovery or to grant a (partial) debt cancellation or a debt write-off. This could qualify as State aid when applied selectively. In order to facilitate a smooth recovery from the COVID-19 outbreak after 30 June 2022 and also in light of the current circumstances, it is necessary to allow for selective State measures to grant suspension of tax debt recovery or to grant a (partial) debt cancellation/debt write-off in cases the company is otherwise considered an economically healthy company. Could the Commission provide for a section for these kind of measures, that allows for aforementioned measures no later taken than 31 December 2023?

b) Until when these sections should be extended

c) Do you consider that these sections need to be adapted to the current circumstances? Please provide arguments taking into account the potential distortive effect on competition in the internal market.

Comments regarding sub b: New section on the (ad hoc) selective tax measures in the form of suspension of tax debt recovery or debt restructuring needed with a duration until 31 December 2023.

Questions regarding section 3.11 of the COVID-19 Temporary State Aid Framework

Q6) Section 3.11 (recapitalisation measures) aimed at ensuring that the disruption of the economy does not result in the unnecessary exit from the market of companies that were viable before the COVID-19 outbreak.

a) Do you consider that the conditions allowing for such aid are still fulfilled nowadays so that aid under this section shall be allowed after 30 June 2022?

- ☒ Yes
☐ No

Please be specific for each section and provide the necessary data to justify your statements.

New temporary aid in 2022 to tackle solvency support can be necessary. The Dutch authorities consider that at the same time balanced public recapitalisation measures still are necessary for a sustainable and lasting recovery of the EU, to fight unfair competition of third countries, and to address possible national security concerns. Recapitalisation measures should include the conversion of existing liquidity measures such as loans with lowered interest rates and repayable advances into equity and/or hybrid instruments. This limits the amount of public funding needed in order to restore viable balance sheets without adding to the total volume of public support for a given company. It is preferable that such an option – provided that strict conditions are applicable - would be included as transitory regime in the Guidelines on State aid for rescuing and restructuring non-financial undertakings in difficulty to facilitate the transition from the Temporary Framework COVID-19 to the regular state aid frameworks.

* b) Until when should these sections be extended:

30/06/2023

c) Do you consider that this section need to be adapted to the current circumstances? Please provide arguments taking into account the potential distortive effect on competition in the internal market.

Comments regarding sub b: Section 3.11 should be extended until 30 June 2023.

Questions regarding section 3.12 of the COVID-19 Temporary State Aid Framework

*

Q7) Aid under Section 3.12 (support for uncovered fixed costs) aimed to cover part of their fixed costs when their activity was suspended or reduced because of the COVID-19 outbreak and the corresponding sanitary restrictions imposed.

a) Considering the phasing out of the national restrictive measures and that the economic activities started to resume, do you consider that aid after 30 June 2022 is still justified?

- ☐ Yes
☒ No

Please provide the necessary data to justify your statements.

* b) Until when should this section be extended:

30/06/2022

c) Do you consider that this section needs to be adapted to the current circumstances? Please provide arguments taking into account the potential distortive effect on competition in the internal market.

Please upload supporting material here, if any.

Contact

comp-covid@ec.europa.eu

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken
Datum: donderdag 31 maart 2022 13:02:54

Hoi [REDACTED]

Eens met de formulering zoals eerder in jouw mail opgenomen. Ik heb ook nog even kort met [REDACTED] gesproken over het al dan niet opnemen over het aflopen van het steunkader. Je zou dat ons inziens als een NB op kunnen nemen. Anders zo nog even kort bespreken tijdens het overleg?

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@minezk.nl>
Verzonden: woensdag 30 maart 2022 11:35
Aan: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@minezk.nl>
CC: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Dag [REDACTED]

Dank hiervoor!

Waar ik zelf enigszins mee zit is dat 3.12 waarschijnlijk wel een onderwerp gaat blijven en, mocht het steunkader een keer verlengd worden of opnieuw gaan gelden later dit jaar, de roep om hier gebruik van te maken steeds luider zal worden. Daarbij hebben we eerder bewust niet gekozen voor 3.12 toen er nog geen deadline-druk was. Daarom wil ik graag 't zwaartepunt van het antwoord leggen in waarom dit juridisch / uitvoeringstechnisch lastig is, en niet dat het nú voor het aflopen van het steunkader niet lukt. De belangrijkste juridische en uitvoeringsbezwaar is dan dus de afbakening? Het groepsbegrip geldt ook, maar wel met een cap die grofweg 10 miljoen boven de TVL-cap ligt, dus daar zouden ondernemers als nog mee geholpen zijn.

Ben je het verder eens met de formuleringen zoals die in mijn vorige mail stonden?

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 29 maart 2022 13:40
Aan: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@minezk.nl>
CC: [REDACTED]@minezk.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Hoi [REDACTED]

Zojuist ook even met [REDACTED] het onderstaande afgestemd.

Bij toepassing van onderdeel 3.12., loop je tegen het volgende aan:

- Het onderdeel loopt tot en met 30 juni 2022 (*terugbetaalbare steuninstrumenten* kunnen tot en met 30 juni 2023 worden omgezet in andere vormen van steun, mits aan de voorwaarden van de toepasselijke punten is voldaan. Echter, dan moet er dus al wel sprake zijn van een toekenning en dat is hier niet het geval). Dus in tijd is het niet haalbaar een regeling voor deze betreffende groep op te tuigen. En ook wat uitvoering betreft, en dat geef je hieronder ook al aan, hoe baken je de groep af? Hoe krijg je deze in beeld? En waarom zouden andere ondernemingen niet in aanmerking mogen komen?
- Ook hier heb je te maken met het groepsbegrip, alleen heb je te maken met een hoger plafond natuurlijk.

Kortom: Het komt er dus op neer dat het in tijd, maar ook gezien de uitvoering, niet haalbaar is om een regeling onder dit onderdeel op te tuigen.

Groet,

Van: [redacted] @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 14:34

Aan: [redacted] @minezk.nl>; [redacted]

[redacted] @minezk.nl>

CC: [redacted] @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Dag [redacted]

Alright! Hopelijk voelt [redacted] zich snel beter.

Ik heb zelf inmiddels een conceptantwoord ~~gevoet~~ op deze vraag én een andere die hierop ook betrekking heeft. Hierover heb ik contact met [redacted] gehad. Die antwoorden plak ik hieronder alvast. Wellicht kunnen jullie dit meenemen, maandag.

Kunnen de vaste lasten van deze ondernemers op een andere manier worden gecompenseerd, zoals door gebruik te maken van het hogere plafond voor niet-gedekte vaste kosten (12 miljoen euro)?.

De leden van de fractie van D66 lijken te doelen op het opzetten van een regeling onder Artikel 3.12 van de Tijdelijke kaderregeling om ondernemers die als gevolg van de groepsbepaling geen of minder aanspraak maken op TVL extra tegemoet te komen. Er zitten aan een regeling onder artikel 3.12 verschillende haken en ogen, die het kabinet eerder heeft doen afzien van een dergelijke regeling zoals al eerder aan uw Kamer gecommuniceerd werd (Kamerstuk 35420 nr. 314). Belangrijkste obstakel is dat in een dergelijke regeling de daadwerkelijk gemaakte vaste kosten moeten worden aangetoond. Dit houdt in dat RVO alle uitgaven met betrekking tot vaste lasten handmatig moet controleren. Dit is een zeer tijdrovend proces zijn, wat ertoe leidt dat de vaststelling van de subsidies lange tijd op zich kan laten wachten. Daar komt bij dat in dit specifieke geval het uitdagend, zo niet onmogelijk zal zijn om adequaat te bepalen welke ondernemingen voor de regeling onder artikel 3.12 in aanmerking zou moeten komen. Daarvoor moet namelijk een duurzaam en houdbaar beredeneerd worden welke ondernemingen die als gevolg van het groepsbegrip geen of minder TVL-steun ontvangen wél onder de regeling onder artikel 3.12 in aanmerking zouden moeten komen, en welke niet. [checken met en wijzigen obv input WJZ].

Voorts vragen deze leden hoe dit type ondernemers is gecompenseerd in andere lidstaten en

welke lessen daaruit te trekken zijn.

Het groepsbegrip wordt bepaald door Europese jurisprudentie. Iedere lidstaat dient zich hieraan te conformeren. In de praktijk laat het toepassen van het groepsbegrip zich slecht tussen lidstaten vergelijken, omdat de wijze van toepassen van het groepsbegrip erg casusafhankelijk is. Dit hangt er onder andere mee samen dat de manieren waarop ondernemingen binnen een groep met elkaar verbonden zijn kunnen per geval kan verschillen. Het is lastig hier lessen uit te trekken.

Prettig weekend!

Groet,

[Redacted]

Van: [Redacted] <[Redacted]@minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 14:27

Aan: [Redacted] <[Redacted]@minezk.nl>; [Redacted]

[Redacted] <[Redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Hoi [Redacted]

We komen hier begin volgende week op terug. [Redacted] is helaas ziek vandaag.

Goed weekend alvast.

Groet,

[Redacted]

Van: [Redacted] <[Redacted]@minezk.nl>

Verzonden: woensdag 23 maart 2022 12:39

Aan: [Redacted] <[Redacted]@minezk.nl>; [Redacted]

[Redacted] <[Redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: Kamervraag mbt helpen ondernemers die door 3.12 geen/minder aanspraak op TVL maken

Dag [Redacted] en [Redacted]

Zoals net ook al telefonisch met [Redacted] besproken leg ik hierbij een kamervraag aan jullie voor. Betreft ondernemers die, als gevolg van hoe er moet groepsverbondenheid wordt omgegaan binnen de TVL, geen of weinig aanspraak maken op TVL-vergoeding. Voor [Redacted] het gaat dan om ondernemers die gezien worden als een onderdeel van een groep (volgens Europese regelgeving) en daardoor enkel als groep aanspraak kunnen maken op TVL. Er is best wat politieke aandacht voor ondernemers van wie de sterke groepsverbondenheid betwist kan worden (zoals franchisenemers), terwijl ze wel enkel als groep een aanvraag kunnen doen. Tot dusver is de lijn altijd geweest dat we deze ondernemers niet (extra) kunnen ondersteunen.

De vraag die nu binnenkomt is of we deze ondernemers via artikel 3.12 van het Europees Steunkader niet kunnen ondersteunen: "Kunnen de vaste lasten van deze ondernemers op een andere manier worden gecompenseerd, zoals door gebruik te maken van het hogere plafond voor niet-gedekte vaste kosten (12 miljoen euro)?"

Vraag aan jullie is: is dit juridisch gezien mogelijk? En: valt 3.12 onder het deel van het steunkader dat afloopt na 30 juni 2022?

Eén van mijn belangrijkste kanttekeningen bij dit idee zijn in ieder geval (los van verdere beleidsmatige onwenselijkheid):

- Als je dit al zou kunnen doen, moet je binnen de groep ondernemingen die door de

groepsbepaling geen/minder aanspraak maakt op TVL, onderscheid maken tussen ondernemingen die 'terecht' of 'onterecht' door de bepaling steun mislopen. Dat lijkt me een lastig verhaal. Of je maakt dit onderscheid niet, en laat gewoon elke onderneming die geen/minder steun krijgt door de groepsbepaling in aanmerking komen voor 3.12. Dat lijkt me heel ondoelmatig (daarmee ondermijn je ook waar de groepsbepaling voor bedoeld is).

Dank alvast!

Groet,

5.12.2

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

5.12.2

T:

E: @minezk.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: toetsmoment MKB/GO en groepssamenstelling
Datum: dinsdag 5 april 2022 16:41:48

Ha [redacted]

Dank voor de toelichting! Helder.

We hebben het ook intern nog even besproken, maar het moment waarop je moet toetsen of iemand aan de subsidievoorwaarden voldoet/heeft voldaan is eigenlijk geen TVL-specifieke vraag, maar is meer een bestuursrechtelijke vraag. Daarnaast speelt het staatssteunaspect natuurlijk een belangrijke rol. Zouden jullie wellicht nog intern kunnen toetsen hoe normaal hiermee wordt omgegaan? Dus op welk moment RVO normaal gesproken toetst of een subsidieaanvrager aan de voorwaarden voldoet? Misschien kunnen ook de staatssteunjuristen vanuit RVO hier nog op meedenken. Anders kunnen wij het ook intern nog voorleggen aan onze staatssteununit.

Groet,

Van: [redacted]@minezk.nl>

Verzonden: maandag 4 april 2022 19:42

Aan: [redacted]@rvo.nl>; [redacted]

[redacted]@minezk.nl>

CC: [redacted]@rvo.nl>

Onderwerp: RE: toetsmoment MKB/GO en groepssamenstelling

Nog een nabrander.

Maar ja, het gaat ook om verandering van mkb naar go in korte tijd. Daar kan het dan niet anders als door overname zijn, maar kan ook een langere termijn bestrijken en daar kan het dan dus anders zijn, dus niet door overname.

Groet,

Van: [redacted]@minezk.nl>

Datum: 4 april 2022 om 19:25:43 CEST

Aan: [redacted]@rvo.nl>; [redacted]

[redacted]@minezk.nl>

CC: [redacted]@rvo.nl>

Onderwerp: RE: toetsmoment MKB/GO en groepssamenstelling

Hoi [redacted]

Helder, lijkt mij goed omdat dat ook zo te benoemen. Nu zou je het ook kunnen lezen als dat het ook geldt voor de situatie waarbij geen sprake is van een overname.

Groet,

Van: [redacted]@rvo.nl>

Verzonden: maandag 4 april 2022 17:54

Aan: [redacted]@minezk.nl>; [redacted]
[redacted]@minezk.nl>

CC: [redacted]@rvo.nl>

Onderwerp: RE: toetsmoment MKB/GO en groepssamenstelling

Hoi [redacted] en [redacted]

Dank! Maar het gaat niet over een MKB- die 'groeit' naar een GO, maar om bijvoorbeeld overname. Wat we lezen in de gebruikersgids (p. 14) is:

"De bedoeling van artikel 4, lid 2, van de definitie van kmo's is ervoor te zorgen dat groeiende ondernemingen niet worden gestraft met verlies van hun kmo-status tenzij ze de drempels gedurende langere tijd overschrijden. In lijn met deze bedoeling geldt artikel 4, lid 2, niet voor ondernemingen die de kmo-drempels overschrijden ten gevolge van een verandering in hun eigendomsstructuur, na een fusie of overname, die doorgaans niet tijdelijk wordt geacht en niet aan schommelingen onderhevig is. Ondernemingen die een verandering in eigendomsstructuur ondergaan, moeten worden beoordeeld op grond van hun aandeelhoudersstructuur op het ogenblik van de transactie, niet op de aandeelhoudersstructuur op het ogenblik waarop de recentste rekeningen zijn gesloten.⁶ Daarom kunnen zij hun kmo-status onmiddellijk verliezen.

⁶ Zie afdeling 1.1.3.1, punt 6, onder e), van Besluit 2012/838/EU van de Commissie van 18 december 2012".

Groet [redacted]

Van: [redacted]@minezk.nl>

Verzonden: maandag 4 april 2022 17:25

Aan: [redacted]@rvo.nl>

CC: [redacted]@rvo.nl>; [redacted]
[redacted]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: toetsmoment MKB/GO en groepssamenstelling

Ha [redacted]

Dank hiervoor! We hadden inderdaad al eerder besproken dat in principe het moment van verlening bepalend zou moeten zijn. Nu wees [redacted] mij op de volgende bepaling betreffende de MKB-definitie:

Artikel 4 Gegevens voor de berekening van het aantal werkzame personen en van de financiële bedragen en referentieperiode

1. De gegevens voor de berekening van het aantal werkzame personen en van de financiële bedragen hebben betrekking op het laatste afgesloten boekjaar en worden jaarlijks berekend. Zij worden vanaf de datum van afsluiting van de rekeningen in aanmerking genomen. Het bedrag van de omzet wordt berekend exclusief belasting over de toegevoegde waarde (BTW) en andere indirecte rechten of heffingen.
2. Wanneer een onderneming op de datum van afsluiting van de rekeningen vaststelt dat de op jaarbasis berekende gegevens boven of onder de in artikel 2 ^{5.12.e}angegeven drempels voor het aantal werkzame personen of de financiële maxima liggen, verkrijgt of verliest zij de hoedanigheid van middelgrote, kleine of micro-onderneming slechts wanneer deze situatie zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet.
3. In het geval van recent opgerichte ondernemingen waarvan de eerste

jaarrekening nog niet is afgesloten, worden de in aanmerking te nemen gegevens bepaald door middel van een in de loop van het boekjaar te goeder trouw gemaakte schatting.

Dat zou betekenen dat je dus niet zo snel kan wisselen van MKB naar GO, maar dat een 'overstap' pas definitief wordt als je in twee opeenvolgende boekjaren boven/onder de drempel komt. Dat zou dus voor een groot deel van de onderstaande situaties al betekenen dat je niet van status hoeft te wisselen.

Hoe zien jullie dat?

Groet,
[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>

Verzonden: vrijdag 1 april 2022 14:37

Aan: [redacted] <[redacted]@minezk.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@rvo.nl>

Onderwerp: toetsmoment MKB/GO en groepssamenstelling

Hi [redacted]

We hebben het eerder wel eens eerder gehad over het toetsmoment rondom de groepsamenstelling en in het bijzonder bij een verandering van MKB naar grote onderneming (GO). We moeten daar voor de uitvoering nog een klap op geven. Zou jij svp met ons mee willen denken vanuit de TVL?

Het gaat om de situatie waarin een aanvrager om te beginnen MKB was en later GO wordt, of andersom, ergens in de loop van het proces van subsidiering. De TVL zegt hier niets uitdrukkelijks over en vooraf leek het ook onwaarschijnlijk dat dit vaker voor zou kunnen komen. De verwachting was dat de subsidieperiode, het moment van indiening van de aanvraag en het moment van verlenen zodanig dicht op elkaar zitten dat wijzigingen niet goed denkbaar zijn. Nu stuiten we toch vaker op dossiers waarbij er tussentijdse wijzigingen zijn en elke keer doet zich weer een andere situatie zich voor. Vandaar dat we een goed proces willen vastleggen. Graag toetsen we ff bij jou of we de regeling correct toepassen.

Subsidieperiode en moment van verlening

Het beeld dat we hebben is dat het moment van verlenen bepalend zou moeten zijn omdat het onderscheid tussen MKB en GO in de bevoegdheidsbepalingen wordt gemaakt. Bijvoorbeeld in de TVL Q2 2021 kan RVO obv 2.3.2, lid 1 subsidie verstrekken aan een MKB-er en obv 2.3.14, lid 1 aan GO.

- Bijvoorbeeld: een onderneming is MKB tijdens de subsidieperiode en GO op moment dat je gaat verlenen, dan is ons beeld dat je dan verleent obv 2.3.14 als GO.

- Ander voorbeeld: in de Q4 2020 kon er alleen subsidie worden verstrekt aan een MKB-onderneming. Stel een onderneming was MKB in de subsidieperiode en GO op moment van verlenen. Dat lijkt subsidieverstrekking dus niet mogelijk obv 2.1.1, eerste lid (in feite een achterhaalde situatie, maar handig als voorbeeld).

Moment van aanvraag en moment van verlening

Als we kijken naar het proces, dan vragen we de actuele informatie op dat moment van aanvraag. In de praktijk gaan we er dus vanuit dat er geen wijziging plaatsvindt tussen aanvraag en verlening. Alleen als toevallig een wijziging bekend is of er enig concrete aanleiding is om te twijfelen aan de gegevens in de aanvraag, vindt er nog een controle plaats. In verreweg de meeste dossiers wordt vrij snel verleend, maar incidenteel kan het lang duren, met name bij grote ondernemingen waarbij we soms maandenlang moeten wachten op een accountantsproduct. Kortom, normaliter is dan de aanname dat er geen wijzigingen plaatsvinden tussen aanvraag en verlenen en dat we dus van de info in de aanvraag kunnen uitgaan, behoudens bijzonderheden.

Moment van vaststelling

Bij de vaststelling wordt de groepssamenstelling in principe niet meer getoetst. Dus een wijziging van MKB naar GO of andersom na verlening speelt in die zin geen rol meer. In het geval de ondernemer een hogere vaststelling vraagt dan het geschat bedrag (dus niet het maximumbedrag) in de verlening, dan wordt voor het hogere bedrag bij de vaststelling getoetst of er nog ruimte is in de cap van de groep. Als een MKB-er na verlening en vóór vaststelling een GO zou zijn geworden, dan houden we uiteraard bij de vaststelling wel rekening met alle

TVL die verleend is aan de GO. Maar we houden geen rekening met de aanvraagprocedure voor een GO.

Bezwaar

Stel dat een ondernemer MKB was op moment van subsidieverlening. Hij gaat in bezwaar omdat hij een hoger subsidiebedrag wil. In bezwaar krijgt hij gelijk, zodat er met een gegronde bob een aanvullende subsidie wordt verleend. Stel deze ondernemer is in de tussentijd van MKB naar GO gegaan, dan handelen we net als bij de vaststelling. Dus wel rekening houden met de actuele uitputting van de staatssteuncap op basis van de groepssamenstelling op dat moment. Maar we houden geen rekening met de aanvraagprocedure voor een GO.

Past dit ook bij jouw beeld? We hebben door de verschillende casussen die telkens op popten hier wat langer op gekauwd. Als het handig is, kunnen we ook een keer bij elkaar komen om samen wat casussen te bespreken. Maar als jij denkt dat dit de goede lijn is obv de regeling, dan houden we gewoon deze lijn aan. Dank alvast!

Groet

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: RE: toetsmoment MKB/GO en groepssamenstelling
Datum: donderdag 7 april 2022 12:45:43

Hoi [REDACTED] en [REDACTED]

Dank jullie wel! Wij zijn hiermee een stap verder, als we hieruit kunnen concluderen dat de uitvoering in ieder geval niet botst met de TVL-regeling. Dit is voor zover we hebben kunnen achterhalen in lijn met hoe het bij andere regeling bij RVO gaat, al is de situatie niet helemaal vergelijkbaar. Wat we niet vaker tegenkomen is een aparte GO-procedure die in deze mate afwijkt van de MKB-procedure. En natuurlijk ook niet zoveel overnames gedurende de uitvoering. Ik denk dat dit vooral met het aantal dossiers te maken heeft en wellicht ook het gegeven dat we een bredere doelgroep hebben bij noodsteun dan normaliter het geval is. En meestal volgt de subsidieperiode op de subsidieverlening, of in ieder geval na indiening van de aanvraag, en niet daarvoor. In die zin toch wel een aantal bijzonderheden. Maar volgens mij kunnen we hier wel mee verder, thanks!

Groet [REDACTED]

Van: [REDACTED]@minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 5 april 2022 16:42

Aan: [REDACTED]@rvo.nl>

CC: [REDACTED]@rvo.nl>; [REDACTED]

[REDACTED]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: toetsmoment MKB/GO en groepssamenstelling

Ha [REDACTED]

Dank voor de toelichting! Helder.

We hebben het ook intern nog even besproken, maar het moment waarop je moet toetsen of iemand aan de subsidievoorwaarden voldoet/heeft voldaan is eigenlijk geen TVL-specifieke vraag, maar is meer een bestuursrechtelijke vraag. Daarnaast speelt het staatssteunaspect natuurlijk een belangrijke rol. Zouden jullie wellicht nog intern kunnen toetsen hoe normaal hiermee wordt omgegaan? Dus op welk moment RVO normaal gesproken toetst of een subsidieaanvrager aan de voorwaarden voldoet? Misschien kunnen ook de staatssteunjuristen vanuit RVO hier nog op meedenken. Anders kunnen wij het ook intern nog voorleggen aan onze staatssteununit.

Groet,

Van: [REDACTED]@minezk.nl>

Verzonden: maandag 4 april 2022 19:42

Aan: [REDACTED]@rvo.nl>; [REDACTED]

[REDACTED]@minezk.nl>

CC: [REDACTED]@rvo.nl>

Onderwerp: RE: toetsmoment MKB/GO en groepssamenstelling

Nog een nabrander.

Maar ja, het gaat ook om verandering van mkb naar go in korte tijd. Daar kan het dan niet anders als door overname zijn, maar kan ook een langere termijn bestrijken en daar kan het dan dus anders zijn, dus niet door overname.

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Evaluatie van de regeling na uitspraken TVL
Datum: vrijdag 15 april 2022 17:24:58
Bijlagen: [antwoorden-op-kamervragen-over-het-bericht-rutte-gaat-in-gesprek-met-bedrijfsleven-over-toenemende-ellende.pdf](#)

Hoi [REDACTED]

In bijgaande Kamervragen geeft het kabinet aan dat ze naar aanleiding van bezwaren aanpassingen in de regeling maakt (en dus reflecterend handelt), wellicht kan je dit gebruiken als voorbeeld in de antwoorden bij de SO. Zie vraag 7.

Groet, en fijne Pasen!

[REDACTED]

Niet openbaar - concept

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

.....
 Directie Topsectoren & Industriebeleid
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag |
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

[REDACTED]

.....
 [REDACTED]
[@minezk.nl](mailto:[REDACTED]@minezk.nl)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Chief Economist

Directie Algemene Economische
Politiek

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 24 februari 2022

Betreft Antwoorden op Kamervragen over het bericht 'Rutte gaat in gesprek
met bedrijfsleven over toenemende 'ellende''

Ons kenmerk

CE-AEP / 22064718

Uw kenmerk

2022Z01137

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden mede namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen, de minister voor Rechtsbescherming en de staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst, op de vragen van de leden Amhaouch, Palland en Inge van Dijk (allen CDA) over het bericht 'Rutte gaat in gesprek met bedrijfsleven over toenemende 'ellende'' aan de minister-president, de minister van Economische Zaken en Klimaat, de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Financiën (2022Z01137) ingezonden 25 januari 2022.

M.A.M. Adriaansens
Minister van Economische Zaken en Klimaat

2022Z01137

1

Bent u bekend met het bericht 'Rutte gaat in gesprek met bedrijfsleven over toenemende 'ellende'?

Antwoord

Ja.

2

Bent u al met het bedrijfsleven in gesprek gegaan? Zo nee, wanneer gaat dit gebeuren? Kan de Kamer van de uitkomsten van het gesprek een terugkoppeling ontvangen?

Antwoord

Als kabinet vinden we het belangrijk om met het bedrijfsleven in gesprek te blijven. Zowel over de steunpakketten als over de contactbeperkende maatregelen, maar ook over de andere uitdagingen waar bedrijven voor komen te staan als gevolg van covid. De minister-president heeft in de persconferentie van 14 januari 2021 opgemerkt dat de verantwoordelijke bewindspersonen, de ministers van Economische Zaken en Klimaat (EZK), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en Financiën en de staatssecretaris van Financiën (Fiscaliteit en Belastingdienst), namens het kabinet in gesprek zijn met het bedrijfsleven. Zo heeft de minister van EZK diverse gesprekken gevoerd met de verschillende sectoren, zoals de horeca en de detailhandel. De ministers van SZW en EZK hebben bovendien nauw en frequent contact met de sociale partners. De gesprekken zullen ook de komende tijd worden voortgezet.

3

Hoe gaat het u invulling geven aan de opgave "Bedrijven komen uit een zware periode door de coronacrisis en het einde lijkt helaas nog niet in zicht. Daar waar financieel gezonde ondernemingen door corona niet vooruitkomen door schulden, spant het kabinet zich in om tot oplossingen te komen. uit het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' (Coalitieakkoord 2021 – 2025, pag. 28)? Deelt u de mening dat een grondige verkenning van de 'staat van de schulden' als gevolg van de coronacrisis noodzakelijk is? Bent u bereid om deze verkenning uit te (laten) voeren en daarbij een aantal scenario's te ontwikkelen die voor getroffen ondernemers een oplossing kunnen bieden? Wilt u in deze verkenning specifiek aandacht schenken aan belasting-, huur-, bank- en overige schulden?

Antwoord

Hoe het kabinet van plan is om te gaan met de desbetreffende passage uit het Coalitieakkoord zal nader uiteengezet worden in de middellangetermijnvisie op het steun- en herstellepakket waar het kabinet momenteel aan werkt. Dit kwartaal zullen wij uw Kamer daarover informeren.

Meer zicht krijgen op de huidige financiële positie van het bedrijfsleven is een uitdaging. De voornaamste oorzaak hiervoor is het gebrek aan gedetailleerde actuele data van de balansposities van bedrijven. Dit geldt met name voor

rechtsvormen zoals vof's (vennootschap onder firma) en eenmanszaken (gebruikelijke rechtsvorm voor zelfstandigen), waarvoor het niet verplicht is om een jaarrekening op te stellen. Wat het tevens complex maakt is dat ondernemers schulden op veel verschillende plekken hebben uitstaan; bij elkaar (bijvoorbeeld als leveranciers), bij financiers, bij de overheid en mogelijk nog anderen.

De vooruitzichten voor de Nederlandse economie zijn gunstig en de verwachting is daarom dat het overgrote deel van de ondernemers op eigen kracht uit de crisis komt. Het is niet raadzaam om in alle gevallen faillissementen te voorkomen, omdat dit een gezonde dynamiek in de economie hindert. In sommige gevallen is een faillissement de beste oplossing voor de ondernemer zodat deze stopt met het opbouwen van schulden en zich kan richten op nieuw of ander werk. Ook kan het doortrekken van steun zorgen voor oneerlijke concurrentie voor levensvatbare bedrijven. Dit neemt niet weg dat sommige in de kern gezonde ondernemingen in betalingsproblemen kunnen komen, ondanks bijvoorbeeld de ruime aflossingsregeling voor belastingschulden.

Het is daarom belangrijk om de ontwikkelingen ten aanzien van de schulden te blijven monitoren. Het kabinet onderzoekt in dat kader momenteel in samenwerking met DNB de coronaschuldenproblematiek en zal dit perspectief ook betrekken in de middellangetermijnvisie op het steun- en herstelpakket. Naar aanleiding van de motie-Mulder¹ treedt het kabinet in overleg met het bedrijfsleven over de opgebouwde belastingschulden vanwege het uitstel van betaling van belastingen.

Er is een breed instrumentarium beschikbaar om die groep ondernemers te ondersteunen. Zo zijn er regelingen voor het saneren van schulden opdat de ondernemer na succesvolle schuldsanering met een schone lei verder kan of goed kan stoppen. Voor zzp-ers is dat bijvoorbeeld een minnelijke schuldhulpverlening, die desnoods door de rechter via een dwangakkoord kan worden afgedwongen als een schuldeiser niet wil meewerken, maar ook het wettelijk schuldsaneringstraject. Voor alle bedrijven is er sinds 1 januari 2021 de Wet homologatie onderhands akkoord die ondernemers helpt om een akkoord met schuldeisers tot stand te brengen, om vervolgens te stoppen of door te gaan met de onderneming. Om ondernemers in staat te stellen door te starten vanuit een WHOA-procedure, is er sinds 1 juni 2021 het TOA-krediet (maximaal € 100.000,- gecombineerd met 12 maanden coaching). Om deelname aan een saneringsakkoord aantrekkelijker te maken voor private schuldeisers, stelt de Belastingdienst (en Douane) zich tijdelijk soepeler op bij minnelijke saneringsakkoorden. Van 1 augustus 2022 tot en met 30 september 2023 neemt de Belastingdienst genoegen met hetzelfde uitkeringspercentage als aan concurrente schuldeisers toekomt.

4

Hoe gaat u om met de motie-Romke de Jong/Aartsen over een stoppersregeling voor ondernemers die hun bedrijf willen beëindigen (Kamerstuk 35420, nr. 287)? Hoe kijkt u naar de positie van ondernemers die bijna de gepensioneerde leeftijd bereiken en in de coronaperiode aantoonbaar (belasting)schulden hebben opgebouwd?

¹ Kamerstuk 25295, nr. 1753.

Antwoord

De motie Romke de Jong/Aartsen over een stoppersregeling voor ondernemers die nu hun bedrijf willen beëindigen sluit aan bij de koers van het kabinet dat wie wil stoppen, daarbij ook ondersteund moet worden. Zoals beschreven in het antwoord op vraag 3 is daarvoor breed instrumentarium beschikbaar voor zowel bedrijven als zzp-ers, waaronder natuurlijk ondernemers die bijna de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt,, via een minnelijke schuldhulpverlening, eventueel met dwangakkoord, de wettelijke schuldsanering en de Wet homologatie onderhands akkoord.

Naast hetgeen juridisch mogelijk is, wordt ondernemers ook andere vormen van steun geboden, bijvoorbeeld via de programma's 'Zwaar weer' en 'Emotie en perspectief' van de Kamer van Koophandel en door coaching door het Ondernemersklankbord en Collectief Schuldregelen.

Bij brief van 14 juni 2021 (Kamerstuk 35 420, nr. 314) heeft het vorige kabinet bovendien aangekondigd dat er een tijdelijke wet turboliquidaties komt die tot doel heeft de turboliquidatie een toegankelijker instrument te maken voor ondernemers die hun bedrijf willen beëindigen. Dit voorstel is in consultatie geweest en zal na advies van de Raad van State aan uw Kamer worden aangeboden voor behandeling. Voor een versneld schuldsaneringstraject voor zzp-ers onder de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) wordt komende tijd met het veld bezien of het mogelijk is een pilot te starten. Daarnaast ligt bij uw Kamer het wetsvoorstel inzake de verbetering doorstroom van de gemeentelijke schuldhulpverlening naar de Wsnp (35 915). Deze wetswijziging houdt in dat de 'goede-trouw-toets' bij een verzoek tot toelating Wsnp wordt teruggebracht van vijf naar drie jaar. Bovendien wordt geregeld dat de rechter in schrijnende gevallen kan afwijken van de dwingende afwijzingsgrond wanneer in de tien jaar voorafgaand aan het verzoek, de Wsnp al van toepassing is geweest.

5

Bent u bekend met de uitspraak van de Hoge Raad naar aanleiding van prejudiciële vragen over huurkorting in coronatijd (ECLI:NL:HR:2021:1974)? Welke mogelijkheden ziet u om ook voor ondernemers met een eigen pand (gefinancierd door de bank) die omzetverlies lijden als gevolg van de lockdowns een korting te bewerkstelligen? Hoe staat u tegenover het tijdelijk opschorten van de aflossingen van deze financieringen, zoals ook tijdens de eerste lockdown is gedaan, om ondernemers lucht te geven? Bent u bereid om met banken in gesprek te gaan over de hoge afsluitkosten en extra kosten voor 'Bijzonder Beheer' waarmee ondernemers geconfronteerd worden, wanneer zij bij een bank om herfinanciering vragen? Wat vindt u van het idee om 'herfinancieringsvouchers' beschikbaar te stellen, waarmee ondernemers deze afsluit-/oversluitkosten kunnen betalen en op individuele basis met hun bank in gesprek kunnen voor herfinanciering?

Antwoord

Het kabinet is bekend met de uitspraak. De uitspraak van de Hoge Raad volgt op eerdere rechterlijke uitspraken in kwesties rond huurkortingen in verband met het wegvallen van omzet van huurders door de contactbeperkende maatregelen van de overheid. Deze eerdere rechterlijke uitspraken volgden in het algemeen de lijn

van het Steunakkoord huren retail van 3 juni 2020, waarin handvatten zijn opgenomen voor retailers en verhuurders om tot afspraken over de huur van winkelruimte te komen. Hoewel vrijwillig, heeft het Steunakkoord gediend als basis voor het overgrote deel van de afspraken tussen huurders en verhuurders over de verdeling van de pijn van de crisis. Het Steunakkoord is tot stand gekomen op initiatief van de brancheorganisaties in vastgoed en retail. Ook de banken en het ministerie van EZK waren actief betrokken bij het tot stand komen van het Steunakkoord.

Het is aan de banken zelf om te bepalen hoe zij hun financiële dienstverlening aan ondernemers inrichten en de kosten die zij daaraan koppelen.² Het kabinet verwacht van banken dat zij hun klanten individueel op de juiste manier begeleiden en dat zij in de kern gezonde bedrijven waar nodig hun financiële dienstverlening blijven aanbieden.

Banken hebben eerder aangegeven bij het aflopen van het generieke moratorium geen meerwaarde meer te zien in een generieke opschorting van aflossingen of verstrekking van kortingen. Dit generieke uitstel was erop gericht om de initiële schok van de coronacrisis zo goed als mogelijk op te kunnen vangen. Een dergelijke algemene maatregel houdt onvoldoende rekening met de bijzondere en individuele omstandigheden waarin bedrijven kunnen verkeren.

Banken hebben sinds geruime tijd weer goed inzicht in de situatie van hun klanten en kunnen daardoor op zoek naar passende oplossingen. Banken kijken in de herstelfase samen met de klant naar passende en verstandige oplossingen, toegespitst op de specifieke behoefte, bijvoorbeeld via (individueel) aangepaste of verlengde aflossingsschema's. Het kabinet verwacht van de banken dat zij daarmee ook echt een onderdeel van de oplossing na de crisis zijn, maar tegelijkertijd dat zij ook een goede risicobeoordeling maken of een bedrijf in de toekomst voldoende kredietwaardig is. Voor sommige bedrijven kan gelden dat op zoek moet worden gegaan naar passende oplossingen met behulp van begeleiding van hun bank. Het ligt voor de hand dat een intensievere begeleiding extra kosten met zich mee brengt.

Het ministerie van EZK overlegt op reguliere basis met de banken over wat nodig is om in de kern gezonde ondernemers overeind te houden, zowel op het gebied van de liquiditeit als de eigenvermogenspositie. Met de banken en met MKB-NL is afgesproken dat in deze gesprekken signalen over mogelijke knelpunten in de bedrijfsfinanciering worden meegenomen. In het kader van deze dialoog zal dan ook binnenkort gesproken worden met de banken over signalen omtrent hoge afsluitkosten en extra kosten voor 'Bijzonder Beheer'.

Gezien dit bovenstaande ziet het kabinet vooralsnog geen aanleiding om herfinancieringsvouchers te overwegen.

6

Hoeveel dossiers schrijnende gevallen van ondernemers die tussen wal en schip van regelingen vallen, bijvoorbeeld omdat ze starter of overgenomen zijn en hun KvK-gegevens niet corresponderen met de werkelijke bedrijfssituatie, liggen er op dit moment nog bij Team TVL van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)? Wat gaat u doen om ook deze groep ondernemers te helpen de eindstreep

² Handreiking bijzonder beheer NVB <https://www.nvb.nl/publicaties/rapporten-verslagen-brochures/handreiking-bijzonder-beheer/>; Gedragscode Kleinzakelijke Dienstverlening NVB <https://www.nvb.nl/themas/ondernemen-financieren/gedragscode-kleinzakelijke-financiering/>

van de coronacrisis te halen? Wanneer kan de Kamer concrete voorstellen naar aanleiding van de motie-Aukje de Vries c.s. over kijken hoe binnen de Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) en Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) meer schrijnende gevallen kunnen worden geholpen (Kamerstuk 25295, nr. 1674) tegemoet zien?

Antwoord

Het kabinet beseft dat het huidige steunpakket niet op iedere individuele situatie aansluit, en dat voelt ongemakkelijk. De kern van deze kwestie blijft dat geautomatiseerde afhandeling nodig is om de TVL in zijn volle omvang, met snelheid uit te voeren. Dat geldt ook voor de NOW. De afhandeling leunt daarom voor een belangrijk deel op generieke registerinformatie zoals die uit het Handelsregister, die helaas niet overal voldoende aansluit op de individuele situatie van ondernemers. Het niet-gebruiken van generieke registerinformatie zou een volledig handmatig proces vereisen, wat veel te lang duurt en dat terwijl de ondernemer snel geld nodig heeft. Er is een breed gevoelde noodzaak om zoveel mogelijk getroffen ondernemers te steunen, waarbij oog is voor de menselijke maat. Maar om ondernemers ook snel van steun te kunnen voorzien, waarbij misbruik zoveel mogelijk voorkomen moet worden, is het ook noodzakelijk om een doelmatige regeling met duidelijke afgebakende voorwaarden op te stellen. Hierin een balans vinden is een precair proces, met weinig manoeuvreerruimte. Hoe meer ondernemers die tussen wal en schip vallen we willen helpen, hoe meer uitzonderingsgronden op de subsidieaanvraag nodig zijn, hoe langer alle ondernemers op geld moet wachten en hoe meer risico's en complexiteit dat meebrengt in de uitvoering.

Binnen de TVL bestaat een maatwerkteam dat ondernemers in bijzondere omstandigheden snel en adequaat helpt. Zo ondersteunt dit team ondernemers in het aanvraagproces, door te helpen bij het herstellen van fouten in de aanvraag en, waar mogelijk, bezwaren ruimhartig toekent. Niet elke ondernemer is hier helaas mee geholpen. Voor deze groep is er een speciale commissie ingesteld die als uiterst vangnet dient voor ondernemers die door uitzonderlijke omstandigheden, buiten hun toedoen, niet aan de subsidievoorwaarden kunnen voldoen. Het gaat hierbij om situaties als ernstige ziekte, overlijden of brand. Hierover is uw Kamer per brief geïnformeerd (Kamerstuk 35420 nr. 233). Van de 548 cases binnen het maatwerktraject zijn er inmiddels 506 afgerond. Het merendeel is via de bestaande uitvoeringsprocessen opgelost. Er zijn 37 zaken voorgelegd aan de commissie bijzondere gevallen. 15 van de 37 zaken zijn door de commissie bijzondere gevallen gehonoreerd, bij 20 zaken zijn alternatieve oplossingen aangedragen en in twee zaken is RVO in afwachting van het advies. Daarnaast heeft het kabinet, in lijn met de motie van het lid Aukje de Vries (Kamerstuk 25295, nr. 1674), een onderzoek ingesteld naar hoe ondernemers beter geholpen kunnen worden die als gevolg van verbouwing, overname, ziekte of de startdatum van hun onderneming niet, of in mindere mate, in aanmerking komen voor TVL en NOW. Dit onderzoek en de uitwerking van de opties die hieruit naar voren komen, is in volle gang. Hierin is ook, in lijn met de motie Nijboer (kamerstuk 35420 nr. 432), problematiek m.b.t. zwangerschapsverlof van ondernemers in de referentieperiode meegenomen. Voor laatstgenoemde groep heeft het kabinet op 31 januari aan uw Kamer meegedeeld dat er binnen de TVL Q4, onder voorbehoud van goedkeuring van de Europese Commissie, een gerichte

hardheidsclausule wordt geïmplementeerd. Het kabinet koppelt de uitkomsten van het onderzoek voor wat betreft de andere genoemde groepen snel aan uw Kamer terug. Het is een tijdrovend proces om verschillende opties te onderzoeken en te toetsen op uitvoeringstechnische haalbaarheid en juridische houdbaarheid. Maar het kabinet spant zich er – zoals uit voorgaande mag blijken – voor in om daar waar nodig ondernemers door deze moeilijke periode te helpen.

7

Hoe vaak is beroep bij een bestuursrechter ingesteld tegen een TVL-beslissing? Zijn er algemene lijnen, conclusies en/of lessen te trekken uit de uitspraken die de rechter heeft gedaan? In hoeveel van alle TVL-beroeps- en/of rechtzaken is de indiener van het beroep (gedeeltelijk) in het gelijk gesteld? Bent u bereid om naar aanleiding van de geleerde lessen en juridische uitspraken het handelingskader voor RVO met betrekking tot de behandeling van TVL-aanvragen en bijbehorende bezwaar- en beroepsprocedures aan te passen?

Antwoord

In totaal zijn er 17.000 bezwaren aangetekend tegen een TVL-besluit op een totaal van 590.000 TVL-besluiten. Inmiddels heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) in totaal 590 beroepszaken ontvangen, waarvan 187 procedures zijn afgerond. In 40 zaken heeft het CBb het beroep ongegrond verklaard, wat betekent dat de beslissing op bezwaar wordt bevestigd. Verder waren 42 beroepszaken niet ontvankelijk bij het CBb. Het CBb heeft de ondernemer in zeven gevallen gelijk gegeven. In de overige zaken is het beroep door de ondernemer ingetrokken. Waar nodig wordt de uitvoering van de regeling aangepast naar aanleiding van deze zaken. Een belangrijke algemene les die het kabinet getrokken heeft naar aanleiding van deze beroepszaken is dat sectorale afbakening in de TVL zeer lastig uitvoerbaar is. Hieronder volgt een korte opsomming van de belangrijkste uitspraken aan de hand waarvan de behandeling van TVL-aanvragen is aangepast.

Het belangrijkste onderwerp tot nu toe in de beroepszaken is het bepalen van de hoofdactiviteit van de ondernemer met gebruikmaking van SBI-codes uit het handelsregister. De hoofdactiviteit van de onderneming is van invloed op het subsidiebedrag. Een aantal zaken had betrekking op ondernemers die geen volledige, correcte of actuele inschrijving in het handelsregister hadden gedaan. In december 2020 zijn drie tussenuitspraken gedaan over het bepalen van de hoofdactiviteit (ECLI:NL:CBB:2020:996, 997 en 998). RVO heeft sinds deze tussenuitspraken bij overige lopende zaken deze nieuwe werkwijze toegepast. Zo hebben deze zaken in belangrijke mate bijgedragen aan de intrekking van 97 beroepszaken door de ondernemer, nadat RVO de beroepszaken in het licht van de tussenuitspraken heeft getoetst. Mede naar aanleiding van deze tussenuitspraken is vanaf Q1 2021 een gerichte hardheidsclausule opgenomen in de regeling. Hiermee is de mogelijkheid voor RVO opgenomen om alsnog subsidie te verstrekken op basis van een bepaalde hoofdactiviteit als de ondernemer kan aantonen dat op de peildatum daadwerkelijk een bepaalde hoofdactiviteit werd uitgevoerd en de inschrijving in het handelsregister dus onjuist blijkt te zijn. Op 31 augustus 2021 (ECLI:NL:CBB:2021:845) heeft het CBb nadere invulling gegeven aan het begrip "start van de activiteiten" in de regeling. Daarbij moet volgens het CBb rekening worden gehouden met de afgifte van vergunningen en

andere evidente juridische belemmeringen voor het kunnen en mogen starten van de activiteiten. In reactie hierop past het RVO deze beoordeling toe bij vergelijkbare zaken.

8

Bent u bekend met de problematiek van (horeca)ketens, die als gevolg van het subsidieplafond in de TVL en het criterium van 'groepsverbondenheid' niet voor steun in aanmerking komen? Hoe groot is de groep ondernemingen die hierdoor buiten de boot valt? Welke mogelijkheden biedt de Tijdelijke kaderregeling staatssteun van de Europese Commissie om voor deze groep alsnog een voorziening te treffen, bijvoorbeeld via steun voor niet-gedekte vaste kosten waarvoor een aanzienlijk hoger subsidieplafond geldt? Kunt u hier uitgebreid en gemotiveerd op ingaan? Ziet u aanleiding om in EU-verband de toepasselijkheid van de Tijdelijke kaderregeling staatssteun tegen het licht te houden en te laten evalueren met het oog op toekomstige crises? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het kabinet is hiermee bekend. De Tijdelijke Kaderregeling inzake staatssteun ter ondersteuning van de economie vanwege de huidige COVID-19-uitbraak (hierna: de Tijdelijke Kaderregeling) kent diverse vormen van steun. Om ondernemers snel van liquide steun te voorzien heeft Nederland voor wat betreft TVL voor steun op basis van paragraaf 3.1 van het Europese tijdelijk staatssteunkader gekozen. Hiermee is Nederland gebonden aan de staatssteunplafonds uit deze paragraaf. Op 18 november 2021 zijn de staatssteunplafonds verhoogd van € 1,8 mln. naar € 2,3 mln. en € 290.000 respectievelijk € 345.000 voor landbouwondernemingen of ondernemingen die actief zijn in de visserij- en aquacultuursector. Deze bedragen zijn doorgevoerd in de TVL, waardoor ondernemers maximale ruimte hebben gekregen om gebruik te maken van de TVL.

Al eerder is een aparte regeling voor het grootbedrijf onder paragraaf 3.12 van het Europees steunkader verkend, die voor ongedekte vaste lasten een hoger maximum van 12 miljoen per groep verbonden ondernemingen kent. Een dergelijke regeling kan grote bedrijven ondersteunen die met substantiële omzetsderving te maken hebben. Een regeling onder 3.12 is echter complex en vergt veel van de uitvoering. Zo moeten de daadwerkelijk gemaakte vaste kosten worden aangetoond. Controle daarop kan in de uitvoering enkele jaren in beslag nemen tot de subsidie kan worden vastgesteld. Ook vermindert deze regeling de prikkels bij eigenaren, verhuurders en schuldeisers om verlies te nemen. Daarbij zijn grotere bedrijven doorgaans beter in staat zelf financiering te regelen, kennen ze schaalvoordelen en hebben over het algemeen een sterkere onderhandelingspositie in de keten om doorlopende vaste lasten te beperken. Daarnaast kan het grootbedrijf ook gebruikmaken van de NOW. Om deze redenen heeft het kabinet eerder al besloten dat er geen regeling onder artikel 3.12 wordt opgesteld en kunnen ondernemers gebruikmaken van de mogelijkheden onder artikel 3.1.

In algemene zin lijkt het zinvol om de Tijdelijke Kaderregeling te evalueren, maar dat zou geen gevolgen hebben voor de specifieke situatie binnen de TVL. Er is door Nederland reeds gevraagd om een beoordeling van de gevolgen van de

toepassing van het de Tijdelijke Kaderregeling op het speelveld van de interne markt.

9

Ontvangt u ook signalen van ondernemers die aanlopen tegen het feit dat lockdowns veelal zijn verspreid over twee kwartalen, waardoor zij met de huidige drempels omzetverlies niet vergoed krijgen? Waarom is het niet mogelijk te rekenen aan de hand van de sluitingsperiode: vier weken dicht = vier weken compensatie?

Antwoord

Het kabinet is bekend met deze signalen. Het is begrijpelijk dat dit tot frustraties leidt bij ondernemers die hierdoor geen ondersteuning ontvangen. Het kabinet is bekend met deze signalen. Het is begrijpelijk dat dit tot frustraties leidt bij ondernemers die hierdoor geen ondersteuning ontvangen. De steunmaatregelen zijn generiek van aard. Dit houdt in dat in algemene zin geldt dat bij een kortere periode toevallige omzetschommelingen een grotere rol spelen, waardoor meer niet-corona gerelateerde omzetverliezen gecompenseerd zouden worden van bijvoorbeeld bedrijven die niet door de maatregelen worden getroffen.

Ondernemers met substantiële omzetverliezen komen ook bij een langere meetperiode voor de omzet in aanmerking voor de regeling. Een kortere periode kan voordeliger uitpakken voor een specifieke groep ondernemers die nu net onder de omzetsdrempel zitten, doordat zij een goede omzet hebben gedraaid in de maanden met minder coronamaatregelen. Daar staat tegenover dat een kortere periode groepen ondernemers zal benadelen die, ook vanwege de maatregelen, grote omzetverliezen buiten de periode hadden.

Het is voor de TVL onuitvoerbaar om af te wijken van de kwartaalsystematiek. De TVL wordt berekend én gecontroleerd op basis van de omzetgegevens uit de btw-aangifte en die wordt per kwartaal gedaan. Om ondernemers snel van liquiditeit te voorzien is de TVL vanwege de omvang een grotendeels geautomatiseerde subsidieregeling. De handmatige controle die nodig zou zijn om de kwartalen om te rekenen naar maanden is, zeker op korte termijn, daarom onuitvoerbaar. Om ondernemers beter tegemoet te komen in Q4 2021 is de omzetverliesdrempel in de TVL verlaagd naar 20 procent. Deze drempel is bij uitzondering verlaagd vanwege de abrupte lockdown. Ondernemers hadden door de korte tijd tussen de aankondiging en de invoering van de lockdown weinig kans om hun bedrijfsvoering tijdig aan te passen. De omzetverliesdrempel in de NOW was al 20 procent. Ten slotte is het risicovol om een regeling open te stellen voor de duur van een maand. Reguliere, niet corona-gerelateerde omzetverliezen komen op deze manier ook sneller in aanmerking voor steun, waardoor het risico op oneigenlijk gebruik groot is. Bovendien vergroot dit ook de kans op misbruik, door bijvoorbeeld omzetmanipulatie.

Daarnaast geldt voor de NOW dat één regeling per maand een te grote druk op UWV zou leggen. Bij de NOW-5 is daarom gekozen voor de tweemaandsperiode november-december, zonder de maand oktober waarin veel minder contactbeperkende maatregelen golden. De toen geldende contactbeperkingen werden voorzien tot en met december. Om administratieve lasten met betrekking tot de vaststellingscontroles bij werkgevers te beperken is er bovendien voor gekozen de NOW niet te verlengen voorbij de jaargrens. Voor de NOW-6 is vanaf

januari 2022 vervolgens weer voor een driemaandsperiode gekozen, om ondernemers in het licht van de aangekondigde contactbeperkende maatregelen zoveel mogelijk rust en zekerheid te bieden. Deze omzetperiodes kunnen niet meer worden aangepast. Een wijziging van de omzetperiode gedurende de NOW is juridisch alleen mogelijk als alle werkgevers alsnog een redelijke kans krijgen om een NOW-aanvraag te doen, om een reeds ingediende aanvraag te wijzigen, of als alsnog een keuze wordt geboden tussen verschillende omzetperiodes. Uitvoeringstechnisch is het echter onhaalbaar om al gedane aanvragen voor de NOW-5 handmatig aan te passen, of om binnen de NOW-6 meerdere en verschillende omzetperiodes te hanteren.

10

Wat is de status van de Aanvullende Tegemoetkoming Evenementen (ATE)?
Wanneer gaat deze regeling open?

Antwoord

De ATE ligt nu ter goedkeuring bij de Europese Commissie in Brussel. Als deze goedkeuring binnen is, zal de regeling gepubliceerd worden en opengesteld worden.

Op 23 november 2021 is reeds de prenotificatie gestart, waarna op 17 januari jl. de notificatie is aangevangen. Gedurende deze (pre)notificatie periode heeft de Commissie meerdere malen verduidelijkende vragen gesteld. Om ervoor te zorgen dat ondernemers in de tussentijd op de hoogte gehouden worden is het proces met de status van de openstelling van de regeling op de website van RVO weergegeven. Ondernemers konden zich ook al melden bij RVO in afwachting van de openstelling.

11

Ziet u ook het probleem dat de detailhandel als gevolg van de lockdowns nauwelijks of geen reserves meer heeft, er geen investeringsruimte is om te innoveren en digitaliseren en het daardoor niet mogelijk is te concurreren met bijvoorbeeld webwinkels? Welke mogelijkheden ziet u om de detailhandel daarin te ondersteunen?

Antwoord

De detailhandel wordt op verschillende manieren ondersteund bij innovatie en digitalisering. De partners achter de Retailagenda, waaronder het ministerie van EZK, stimuleren innovatieve ontwikkelingen door samen te werken aan het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen en innovatieve oplossingen ter ondersteuning van ondernemers in de detailhandel. In dit verband is het ook goed om het programma Versnelling digitalisering mkb van EZK te noemen, dat ook open staat voor ondernemers in de detailhandel. In het kader van dit programma worden workshops georganiseerd, waarbij studenten uit mbo, hbo en wo praktische adviezen rondom digitalisering bieden aan mkb'ers.

De gevolgen van de beperkende maatregelen voor de reserves van ondernemers zullen verschillen per branche en per individuele ondernemer. De branches mode, schoenen en sport zullen harder zijn geraakt dan bijvoorbeeld de foodsector. Daarnaast zijn ook de individuele omstandigheden van de ondernemer van grote

invloed, bijvoorbeeld de vraag of de betreffende ondernemer voldoet aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor ondersteunende maatregelen. Ook voor de coronacrisis zette digitalisering sommige sectoren, waaronder de detailhandel, onder druk. Om in de toekomst levensvatbaar te zijn en te blijven, is het belangrijk dat ondernemers regelmatig hun verdienmodel tegen het licht houden en nadenken over hun bedrijfsstrategie op de langere termijn.

12

Wat is thans het beroep op de tijdelijk versoepelde regeling Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz)? Kunt u dit laten uitvragen bij gemeentes? Acht u het beschikbare budget toereikend?

Antwoord

Sinds 1 oktober 2021 kunnen zelfstandigen een beroep doen op het tijdelijk versoepelde Bbz. Om een eerste indruk te kunnen krijgen van het beroep op deze regeling is de snelle monitoring onder gemeenten (gestratificeerde schatting) die ook gebruikt werd voor de Tozo doorgezet. De schatting voor het vierde kwartaal van 2021 zal meegenomen worden in de Monitoringsbrief die aan het einde van dit kwartaal naar de Kamer gestuurd wordt. Belangrijk om hierbij de benadrukken is dat het gaat om het geschatte aantal aanvragen. Over het daadwerkelijke aantal verstrekte uitkeringen zijn nog geen gegevens beschikbaar. Deze volgen op een later moment. Er zijn ook nog geen gegevens beschikbaar over de Bbz-uitgaven in 2021. Er zijn geen signalen bekend dat het toegekende budget over 2021 ontoereikend is geweest.

13

Is u bekend of er gemeenten zijn waar middelen beschikbaar gesteld voor de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) nog niet (volledig) zijn uitgegeven? Indien u dit niet weet, kunt u dit nagaan via bijvoorbeeld de VNG? Wat kunt u doen om ervoor te zorgen dat deze middelen niet op de plank blijven, maar alsnog worden ingezet om door de coronacrisis getroffen ondernemers te ondersteunen?

Antwoord

De middelen voor de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) zijn via het gemeentefonds beschikbaar gesteld. Gemeenten hebben ruimte om zelf afwegingen hierin te nemen en leggen hierover verantwoording af aan de gemeenteraad. Gemeenten hoeven over de besteding van de middelen dus geen verantwoording af te leggen aan het Rijk. Er is dan ook geen overzicht van de bestedingen. Ook de VNG beschikt niet over dergelijke informatie. De TONK is per 1 oktober 2021 beëindigd. Gemeenten blijven inwoners die financieel in de knel komen ondersteunen. Dat kan zijn via algemene bijstand of Bbz en zo nodig ook via bijzondere bijstand, noodfondsen of maatwerkloketten. Eventueel resterende TONK middelen kunnen hiervoor worden ingezet. Eerste signalen die we van enkele gemeenten hebben ontvangen is dat resterende TONK-middelen ook worden ingezet in financiële ondersteuning van inwoners.

Chief Economist

Directie Algemene Economische
Politiek

Ons kenmerk

CE-AEP / 22064718

Bovendien zijn er geen signalen dat de middelen op dit gebied ontoereikend zijn om de benodigde ondersteuning te bieden. Dit is ook in lijn met de beantwoording op vraag 12 met betrekking tot het Bbz.

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: check QA grote ondernemingen
Datum: donderdag 12 mei 2022 12:43:45
Bijlagen: [QA Grote ondernemingen krijgen vaak te weinig steun tov kleine ondernemingen.docx](#)

[REDACTED]

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
[REDACTED]

T:

E:

[REDACTED]@minezk.nl

Grote ondernemingen krijgen vaak te weinig steun tov kleine ondernemingen. Is daar nog wat mogelijk? Gemiddeld 3x minder steun gehad tov kleine ondernemingen. Met fiscale regeling oid? Met uitbetalen van die steun heeft Ministerie geld in de zak kunnen houden misschien, die ergens de economie had kunnen stimuleren.

- Ik zie dat grote ondernemingen de afgelopen jaren door de coronacrisis zijn geraakt. Dit is de reden dat zij sinds Q1 2021 toegang hebben tot de reguliere TVL.
- Ik snap dat het maximumsubsidiebedrag binnen de TVL voor sommige grote ondernemingen vaak als 'laag' heeft aangevoeld.
- Het kabinet heeft tijdens de crisis bekeken of grote ondernemingen aanvullende steun moeten krijgen. Zij is daar uiteindelijk niet toe overgegaan, onder andere omdat grote ondernemingen veel weerbaarder zijn dan kleine ondernemingen.
- Het kabinet ziet geen reden om van haar besluit af te wijken, zeker nu het besloten heeft om het generieke steunpakket te stoppen.
- Hier komt bij dat aanvullende steunregelingen na afloop van het Tijdelijk Steunkader op 30 juni niet langer mogelijk zijn.

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: check QA grote ondernemingen
Datum: donderdag 12 mei 2022 12:45:51
Bijlagen: [QA Grote ondernemingen krijgen vaak te weinig steun tov kleine ondernemingen.docx](#)

Hoi [REDACTED]

Ik vond deze tricky, dus nog even ter check naar [REDACTED] gestuurd voor hij naar jou ging. Ik heb nog geen reactie (en hij neemt niet op) dus zet het nu ook naar jou door.

Gr. [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 12 mei 2022 12:44
Aan: [REDACTED]@minezk.nl>
Onderwerp: check QA grote ondernemingen

[REDACTED]

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T: [REDACTED]
E: [REDACTED]@minezk.nl

Van: 5.12.e 5.12.e
Aan: 5.12.e
Cc:
Onderwerp: sgp grote ondernemingen extra steun
Datum: donderdag 12 mei 2022 13:00:13
Bijlagen: [sgp grote ondernemingen extra steun.docx](#)

Met dank aan 5.12.e

Vragensteller + fractie SGP

VRAAG: Grote ondernemingen krijgen vaak te weinig steun tov kleine ondernemingen. Is daar nog wat mogelijk? Gemiddeld 3x minder steun gehad tov kleine ondernemingen. Met fiscale regeling oid? Met uitbetalen van die steun heeft Ministerie geld in de zak kunnen houden misschien, die ergens de economie had kunnen stimuleren.

ANTWOORD:

- Ik zie dat grote ondernemingen de afgelopen jaren door de coronacrisis zijn geraakt. Dit is de reden dat zij sinds Q1 2021 toegang hebben tot de reguliere TVL.
- Ik snap dat het maximumsubsidiebedrag binnen de TVL voor sommige grote ondernemingen vaak als 'laag' heeft aangevoeld.
- Het kabinet heeft tijdens de crisis bekeken of grote ondernemingen aanvullende steun moeten krijgen.
- Zij is daar uiteindelijk niet toe overgegaan, onder andere omdat grote ondernemingen veel weerbaarder zijn dan kleine ondernemingen.
- Het kabinet ziet geen reden om van haar besluit af te wijken, zeker nu het besloten heeft om het generieke steunpakket te stoppen.
- Hier komt bij dat aanvullende steunregelingen na afloop van het Tijdelijk Steunkader op 30 juni niet langer mogelijk zijn.